

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

การชีวุกบาท ช่วยชาติพัฒนา

ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖

กระทรวงศึกษาธิการ

20.-

คำนำ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้สถาบันการศึกษาทุกราดับเปิดสอนเรื่องเกี่ยวกับภาษาอีก แล้วมอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการยกเว้น ต้นฉบับหนังสือเกี่ยวกับภาษาอีกครั้ง เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่อง ดังกล่าวในสถานศึกษา กระทรวงการคลังจึงมอบหมายให้ นายรังสรรค์ ชนะพันธุ์ เป็นผู้เรียบเรียง หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ภาษาทุกภาษาช่วยชาติพัฒนา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ขึ้น และได้มอบหมายให้นายสมพงษ์ พานิช เป็นผู้วัดภาพประกอบ ตลอดจนได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการหลายฝ่าย เป็นผู้ตรวจแก้ไขต้นฉบับ ดังรายนามที่ปรากฏท้ายหนังสือ นี้ และได้มอบต้นฉบับให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการจัดพิมพ์เผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

เนื้อหาสาระของหนังสือ ให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภาษาอีก กระบวนการจัดเก็บภาษา ความจำเป็นที่รู้บาลีจะต้องเก็บภาษา กลไกและวิธีการที่รู้บาลีหารายได้มาใช้จ่ายในการบำรุงประเทศ ตลอดจนบริการที่รู้ให้ประชาชน ในแห่งต่าง ๆ ในการเรียนเรียงหนังสือนี้ผู้เขียนได้พยายามเสนอเนื้อหาอย่างง่าย ๆ ใช้สำนวนภาษาพอเหมาะสมแก่วัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา และยังได้จัดทำคำอธิบายศัพท์ไว้ท้ายบททุกบท เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องได้โดยตลอด กรมวิชาการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือนี้จะเป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน ตามหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ตลอดจนช่วยส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง ตามเจตนาرمณของการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมได้เป็นอย่างดี

กรมวิชาการ ขอขอบคุณกระทรวงการคลัง ผู้เขียน ผู้วัดภาพประกอบ และคณะผู้ปฏิบัติการตรวจต้นฉบับทุกท่านที่ได้ร่วมกันจัดทำจนหนังสือสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดีไว้ ณ ที่นี่

102/๒๙

(นายเอกวิทย์ ณ ถลาง)

อธิบดีกรมวิชาการ

15 กันยายน 2524

คำชี้แจงกระทรวงการคลัง

การที่กระทรวงการคลังเรียนเรียงหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง ภาษาทุกภาษา ช่วยชาติพัฒนา ขึ้นประ楫มศึกษาปีที่ 5-6 วันนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญสองประการ คือ ประการแรก เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจว่า เหตุใดรัฐบาลจึงต้องมีบทบาทในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และรัฐบาลมีกิจกรรมหรือบทบาทในการจัดบริการสาธารณูปโภค น้ำ ไฟ โทรศัพท์ ฯลฯ ประการที่สอง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่า ทำไม่รัฐบาล จึงต้องเก็บภาษีอากร และรัฐบาลมีวิธีการหาเงินมาใช้จ่ายอย่างไร ทั้งนี้โดยสอดแทรกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรบางประเพณพร้อมกันไปด้วย การที่จะทำความเข้าใจเรื่องภาษีอากร จำเป็นต้องมีพื้นความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ พอสมควร แต่โดยที่นักเรียนระดับนี้ยังไม่ได้เรียนรู้เรื่องนี้มาก่อน แม้กระทรวงการคลังจะพยายามใช้ส้านวนภาษาที่เรียบง่าย ตลอดจนจัดทำคำอธิบายศัพท์ ท้ายบทแล้วก็ตามแต่ลักษณะของภาษาซึ่งมีความ слับซับซ้อนและค่อนข้างจะเป็นนามธรรมยังคงปรากฏอยู่ หนังสือเล่มนี้จึงยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง จะนั้นหากมีข้อเสนอแนะหรือข้อควรแก้ไขประการใดแล้ว โปรดแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบด้วยก็จักเป็นประโยชน์ในการจัดพิมพ์หนังสือในครั้งต่อไปเป็นอย่างยิ่ง

สารนalu

หน้า

หน้าที่ของรัฐบาล	1
ถนนสายที่นำไปสู่ความคิด	14
ทำไมต้องมีการศึกษาภาคบังคับ	32
ความไม่มีโรคเป็นลักษณะย่างอิง	45
ยาเสพติดเป็นภัยต่อชีวิตเป็นพิษต่อสังคม	58
ภาษีทุกบาทช่วยชาติพัฒนา	68

(ฉบับที่ ๒๐๗)

บริษัทพิมพ์และ

จัดพิมพ์ ๒๕๓๔

หน้าที่ของรัฐบาล

วันนี้เป็นวันเปิดภาคเรียน เด็ก ๆ พากันไปโรงเรียน เมื่อวานนีเด็กชายจิต รักชาติ และเพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียงไม่ได้ออกมาวิ่งเล่นกันแน่เลย เพราะต้องยุ่งอยู่กับการเตรียมกระเบ้าหนังสือและเครื่องแบบนักเรียน และรับเข้าอนตั้งแต่หัวค่ำ เพื่อตื่นแต่เช้าไปโรงเรียน

ปีการศึกษานี้ เด็กชายจิตจะเริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อันเป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียนนี้ พ่อของกว่าปีหน้าเด็กชายจิตจะต้องย้ายโรงเรียน

เข้าวันนี้พ่อพาเด็กชายจิตมาส่งที่โรงเรียนดังเช่นที่เคยกระทำ
เสมอทุกครั้งที่เริ่มปีการศึกษาใหม่ เพื่อจัดซื้อสมุดและหนังสือเรียน
และเพื่อหาโอกาสพบกับครูเพื่อสอบถามการเรียนและความประพฤติ
ของเด็กชายจิต ดูเหมือนพ่อจะดูแลเอาใจใส่ในการเรียนของลูกเป็นอย่าง
มาก ผู้เป็นพ่อมักจะพูดเสมอว่า เป็นพระมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนมา
น้อย ทำให้เป็นได้เพียงข้าราชการชั้นผู้น้อย จึงหวังอย่างยิ่งว่าเด็กชาย
จิตจะเอาใจใส่ในการศึกษาหาความรู้ เพื่อจะได้มีอาชีพในอนาคต และ
เป็นที่พึงและสร้างเสริมความก้าวหน้าของตนเองและครอบครัว

ระหว่างที่นั่งรถโดยสารประจำทางไปโรงเรียน เด็กชายจิตสังเกต
เห็นว่าในวันเปิดภาคเรียนการจราจรบนห้องถนนคับคั่งมากกว่าปกติ ทำ
ให้ตัวร้าวจราจรสั่งห้ามการจราจรที่ทางแยกหนึ่ง

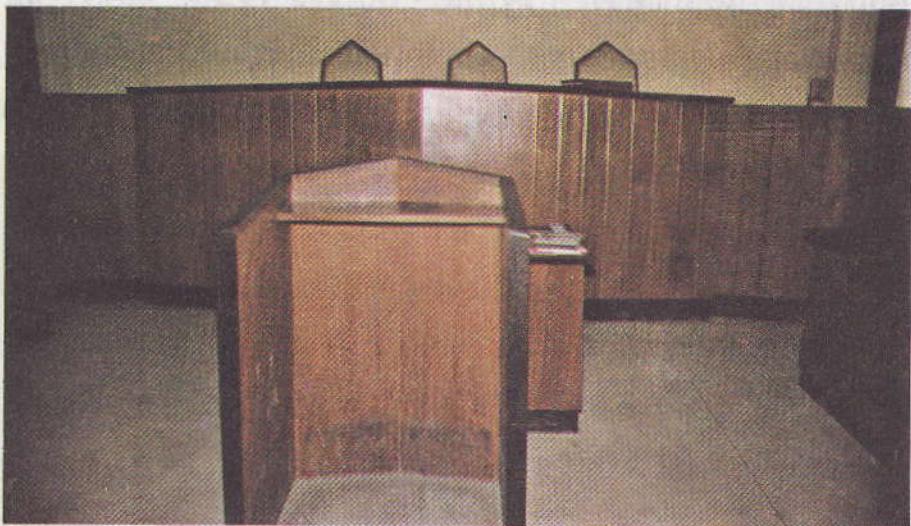
เงินบาทซึ่งหนึ่งหน่วย ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัย

พ่อเคยบอกว่า ตำราจราจรเป็นข้าราชการกินเงินเดือนหลวง เช่นเดียวกับพ่อ ไฟจราจรที่ติดตั้งตามสีแยก สามแยกต่าง ๆ ก็อาศัยเงินจากการเก็บภาษีอากรของรัฐบาล ทั้งรัฐบาลยังได้ออกกฎหมายมาบังคับใช้กับผู้สัญจรบนท้องถนนอีกด้วย หากไม่มีกฎหมายเพื่อดูแลความเป็นระเบียบบนท้องถนน ไม่เพียงแต่การจราจรบนถนนและทางหลวงต่าง ๆ จะเป็นไปอย่างไม่มีระเบียบท่านั้น อุบัติเหตุบนท้องถนนยังจะมีมากขึ้นด้วย

เด็กชายจิตจำได้ว่า ในชั่วโมงวิชาภาษาไทยเมื่อชั้นปีที่แล้ว ครูได้อธิบายความหมายคำว่า “รัฐบาล” ให้ฟังว่า รัฐบาล แปลว่า ผู้มีหน้าที่ดูแลและปกครองประเทศ เมื่อมนุษย์ยังมิได้รวมตัวกันเป็นสังคมหรือเป็นประเทศ ความจำเป็นที่จะต้องมีรัฐบาลจะยังไม่เกิดขึ้น แต่เมื่อมนุษย์รวมตัวกันเป็นสังคม ไม่ว่าสังคมนั้นจะมีขนาดเล็กใหญ่เพียงใด ไม่ว่าจะเป็นชุมชนเล็ก ๆ หรือมีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ไพศาลดังเช่นประเทศไทยของเรา ความจำเป็นที่จะต้องมีรัฐบาลจะเริ่มเกิดขึ้น สังคมใด ๆ จึงมักจะประกอบด้วยผู้ปกครองและผู้อยู่ใต้ปกครอง ผู้ปกครองหรือรัฐบาลมีหน้าที่ที่จะอำนวยให้ผู้อยู่ใต้ปกครองหรือประชาชนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข

พ่อเองเคยบอกว่า สังคมจะดำรงอยู่ได้อย่างมีสันติสุข ก็ต่อเมื่อมีกฎและระเบียบที่ประชาชนในสังคมยึดถือเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน กฎและระเบียบดังกล่าวเรียกว่า กฎหมาย พ่อเคยยกตัวอย่างให้ฟังว่า หากบ้านเมืองปราศจากกฎหมาย ใจผู้ร้ายจะเข้าปล้นบ้านเรือนได้โดยไม่ต้องกลัวถูกดำเนินคดี คนที่ไม่ชอบหน้ากันจะทะเลาะด้วยถ้อยคำหยาบ

คายและซอกต่อยกันกลางถนน ถ้าเหตุการณ์เป็นดังนี้ ความขัดแย้งและความระส่ำระสายในสังคมจะมีมาก จนปราศจากสันติสุข ดังที่จะได้ยินได้ฟังอยู่เสมอว่า “บ้านเมืองจะต้องมีข้อมีเบ” และผู้ที่มีหน้าที่กำหนดข้อแพหรือกฎหมายของบ้านเมือง ก็คือ รัฐบาล นั่นเอง เพราะมนุษย์ทุกคนล้วนแล้วแต่เห็นแก่ตัว จะต่างกันก็แต่เพียงว่าเห็นแก่ตัวมากหรือเห็นแก่ตัวน้อยเท่านั้น หากจะให้ครองหนึ่งคนได้เป็นผู้กำหนดกฎหมายของสังคม กฎและระเบียบที่กำหนดขึ้นก็คงจะเพื่อประโยชน์ของคน ๆ นั้น คนอื่น ๆ ในสังคมอาจไม่ยอมรับกฎหมายและระเบียบที่กำหนดขึ้นนั้น ก็ได้

รัฐจัดให้มีศาลอุตธรณ์เพื่อให้มีความยุติธรรมแก่สังคม

พอบอกว่า เมื่อสังคมจำเป็นต้องมีกฎหมาย สังคมจึงมีขอบเขตในการวางแผน และระเบียบให้แก่ผู้ปกครองหรือรัฐบาล เพราะรัฐบาลของสังคมโดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับและไว้เนื้อเชื่อใจของคนในสังคมนั้นร่วมกัน ยิ่งในประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยแล้ว รัฐบาล

ย่อมเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง จากประชาชนส่วนใหญ่ที่มีสิทธิในการลงคะแนนเสียง แต่พอเองก็ยั่วว่า แม้ว่ารัฐบาลจะได้รับมอบหมายอำนาจในการกำหนดกฎหมายของบ้านเมือง ก็มิได้มายความว่าจะเลือกออกกฎหมาย ได้ตามใจชอบ กฎและระเบียบของสังคมที่บังคับใช้จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่คนในสังคมโดยเสมอหน้า และที่สำคัญกฎและระเบียบของสังคมเหล่านี้จะต้องเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในสังคมนั้น

นอกจากหน้าที่ในการกำหนดกฎหมายและระเบียบของสังคมแล้ว เด็กชายจิตเตยรู้ว่า ผู้ปกครองหรือรัฐบาลยังมีหน้าที่ในการดูแลให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎและระเบียบเหล่านั้นอีกด้วย ผู้ที่ทำผิดกฎหมายและระเบียบจะต้องถูกลงโทษตามกฎหมายของบ้านเมือง ใจผู้ร้ายจะต้องถูกจับกุมคุกขัง ผู้ที่ถูกกล่าวโกรหะนำเรื่องฟ้องศาล ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงต้องจัดให้มีตำรวจและศาลยุติธรรมขึ้น เพื่อดูแลบ้านเมืองให้มีความร่มเย็นเป็นสุข อันเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องให้บริการนี้แก่ประชาชน เราเรียกบริการนี้ว่า บริการการรักษาความสงบภายในประเทศ

รัฐบาลเงินภาครัฐมารักษาความสงบภายในประเทศ

พ่อเคยสอนอีกด้วยว่า สังคมจะมีสันติสุขได้นั้น ไม่เพียงแต่จะต้องมีกฎหมายและมีรัฐบาลเป็นผู้ดูแลให้คนในสังคมนั้นปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่กำหนดขึ้นเท่านั้น หากยังจะต้องเป็นสังคมที่ปราศจากภัยจากอิริราชศัตรูอีกด้วย ทำให้รัฐบาลต้องจัดตั้งกองทัพ เพื่อป้องกันการรุกรานจากต่างประเทศ การจัดตั้งกองทัพขึ้นนี้ มีผลเท่ากับว่ารัฐบาลให้บริการแก่ประชาชนภายใต้ประเทศ ซึ่งเรียกันว่า บริการการป้องกันประเทศนั้นเอง

พอยังเคยอธิบายให้เด็กชายจิตฟังอีกด้วยว่า รัฐบาลมิได้มีหน้าที่เฉพาะแต่การจัดให้มีบริการการรักษาความสงบภายในประเทศและบริการสาธารณะประเทศอื่น ๆ อีกด้วย ได้แก่ บริการการศึกษาหรือบริการสาธารณสุข พอบอกว่า เดี่ยวนี้รัฐบาลได้เริ่มจัดบริการการเคหะ โดยสร้างบ้านและที่อยู่อาศัยให้ประชาชนได้ช้อแบบผ่อนส่งในราคาย่อมเยา แต่บริการประเภทนี้ยังคงจำกัดอยู่เฉพาะแต่ในเขตตัวเมือง

พี่ปริชา ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียง เคยเล่าให้เด็กชายจิตฟังว่า งานบางอย่างหากรัฐบาลไม่ทำ ก็จะไม่มีผู้ใดทำ ทั้ง ๆ ที่งานเหล่านี้เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม ตัวอย่างงานประเภทนี้นอกเหนือจากบริการการรักษาความสงบภายในประเทศและบริการการป้องกันประเทศ ก็คือ การจัดระเบียบการจราจร การจัดตั้งไฟจราจารตามทางแยกต่าง ๆ การสร้างถนนหนทาง ตลอดจนการติดตั้งเสาไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างแก่ท้องถนนในยามค่ำคืน งานหรือบริการต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล กิจกรรมทางเศรษฐกิจในบ้าน

เมืองของเราที่มีทั้งที่เป็นของเอกชนและของรัฐบาล กิจกรรมทางเศรษฐกิจบางประเภทเอกชนดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว โดยที่รัฐบาลมิได้มีบทบาทในการผลิต เช่น การตัดเย็บเสื้อผ้า การทำรองเท้า การปลูกดอกไม้ขาย การทำขนมทองหยด ฝอยทอง เป็นต้น แต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจบางประเภทเอกชนจะไม่มีบทบาทในการผลิตเลย เช่น บริการ การป้องกันประเทศ การติดตั้งเสาไฟฟ้าเพื่อให้แสงสว่างบนท้องถนน เป็นต้น และยังมีกิจกรรมบางประเภทที่รัฐบาลและเอกชนมีบทบาทในการประกอบการด้วยกัน บริการการศึกษาเป็นตัวอย่างของกิจกรรมประเภทนี้ ในประเทศไทยของเรา มีทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราชภัฏ และมีทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและวิทยาลัยเอกชน

พ่อเคยอธิบายว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจบางประเภท รัฐบาลจำเป็นต้องเข้าไปประกอบการ เนื่องจากเป็นสินค้าหรือบริการส่วนรวม ที่มีผลกระทบต่อสังคมและประเทศ เช่น การผลิตบุหรี่โดยโรงงานยาสูบของรัฐบาล เพราะบุหรี่เป็นสิ่งที่มีโทษต่อสุขภาพของประชาชน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้าไปควบคุมการผลิตและการจำหน่ายบุหรี่ให้ได้คุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ผู้ที่สูบบุหรี่มีสุขภาพเสื่อมโทรม อันจะส่งผลให้สังคมส่วนรวมและประเทศชาติไม่เจริญ เป็นต้น

พ่อนอกกว่า โรงงานยาสูบก็ หรือการรถไฟแห่งประเทศไทย ก็ เป็นกิจการที่เราเรียกว่า รัฐวิสาหกิจ แต่ร้านขายของชำซึ่งอยู่ข้างบ้านนั้น ก็เป็นวิสาหกิจเอกชน

เด็กชายจิตเตยกามพ่อว่า กิจกรรมทั้งสองประเภทนี้แตกต่างกันอย่างไร

พ่อตอบว่า แตกต่างกันที่ความเป็นเจ้าของ เราต้องดูว่าใครเป็นเจ้าของกิจการนั้น ๆ กิจการที่รัฐบาลเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว หรือ กิจการที่รัฐบาลถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 50 ถือกันว่าเป็น รัฐวิสาหกิจ

ธนาคารถือเป็นรัฐวิสาหกิจ

การรถไฟแห่งประเทศไทย ก็คือการโทรศัพท์ ก็คือ การประปา ก็คือ หรือแม้แต่โรงงานยาสูบ ก็คือ รัฐบาลเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว จึงถือว่า เป็นรัฐวิสาหกิจ ส่วนธนาคารกรุงไทย จำกัด ซึ่งแม้เอกชนจะมีส่วน ถือหุ้นอยู่ด้วย แต่โดยที่รัฐบาลถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 50 ก็หนึ่งเป็นรัฐ- วิสาหกิจด้วย พอบอกด้วยว่า ส่วนกิจการที่เอกชนเป็นเจ้าของแต่เพียง ผู้เดียวหรือกิจการที่เอกชนถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 50 จัดอยู่ในจำพวก วิสาหกิจเอกชน

เด็กชายจิตและพ่อไปถึงโรงเรียนก่อนเวลาเคารพธงชาติ โรงเรียน ซึ่งเงียบเหงาในช่วงปิดภาคเรียน กลับคึกคักและมีชีวิตชีวาอีกครั้งหนึ่ง เด็กนักเรียนพากันจับกลุ่มร่วมเล่นกันในสนาม พ่อพาเด็กชายจิตไปพบ

ครูประจำชั้น แล้วจัดการซื้อสมุดและหนังสือเรียนที่ต้องใช้ หลังจากนั้น พ่อค้าแยกกลับไปทำงาน กิจกรรมของเด็กนักเรียนเริ่มต้นเมื่อถึงเวลาเคารพธงชาติและการสวดมนต์ประจำวัน ครูใหญ่กล่าวต้อนรับนักเรียนและอบรมนักเรียนให้อาใจใส่ในการเล่าเรียน หลังจากนั้นนักเรียนก็แยกย้ายเข้าชั้นเรียน

ในชั้นเรียน เด็กชายจิตได้พบครูประจำชั้นคนใหม่ และพบว่า เพื่อนร่วมชั้นเรียนเมื่อปีที่แล้วบางคนได้หายหน้าไป เด็กชายจิตแอบกระซิบถามเพื่อนที่นั่งข้างเคียงว่า คนเหล่านี้หายไปไหน ก็ได้ความว่า บางคนสอบตกต้องเรียนช้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แต่บางคนต้องไปรับจ้างทำงานระหว่างปิดภาคเรียน วันนี้เป็นวันแรกของการเปิดภาคเรียน จึงยังไม่ได้มาเรียน เด็กชายชิด มั่นคง เป็นคนหนึ่งในประเภทหลังนี้ เด็กชายจิตอดสงสัยมิได้ว่า เหตุใดเด็กชายชิดจึงต้องไปรับจ้างทำงาน และไม่มาโรงเรียนในวันนี้ เด็กชายจิตได้แต่เก็บข้อสงสัยนี้ไว้จนถึงเวลา

พักรับประทานอาหารกลางวัน จึงได้สอบถามเด็กหญิงนุ่มล สีสุก ซึ่งมีบ้านใกล้เรือนเคียงกับเด็กชายชิด เด็กหญิงนุ่มลตอบว่า ครอบครัวของเด็กชายชิดมีฐานะยากจน พ่อแม่ของเด็กชายชิดจึงให้หางงานทำเป็นลูกมือในอู่ซ่อมรถแห่งหนึ่ง เพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว

เด็กชายจิตรุ๊สีโคคดีที่พ่อและแม่ยังสามารถส่งเสียให้ตนเรียนโดยตนไม่ต้องช่วยงานทำและเรียนไปด้วย แม่ของพ่อรำสอญญาเมว่า จะต้องหมั่นศึกษาเล่าเรียนให้มาก ๆ จะได้มีอาชีพและรายได้ที่ดี เด็กชายจิตได้ยินพ่อและแม่บ่นเรื่องภาวะข้าวยากหมากแพงเป็นเนื่องนิจ ทั้ง ๆ ที่ทั้งพ่อและแม่ต่างทำงานตัวเป็นเกลียว พ่อไม่เพียงแต่ทำงานสร้างราชการเท่านั้น หากยังหารายได้พิเศษด้วยการขับรถแท็กซี่ในวันเสาร์วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการอีกด้วย ส่วนแม่ก็ช่วยหารายได้ด้วยการขายข้าวแกงกระนั้นก็ตาม เด็กชายจิตจึงได้ยินพ่อและแม่บ่นเรื่องรายได้มีไม่พอรายจ่ายอยู่เสมอ

พ่อเคยบอกว่า ภาวะข้าวยากหมากแพงเป็นปัญหาที่รัฐบาลจัดต้องถือเป็นหน้าที่ในการแก้ไข มีนั้นประชาชนจะเดือดร้อนทั่วทุกหัวระแหง แม้พ่อเองก็ยอมรับว่า โดยแท้จริงรัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนนี้ไปบ้างแล้วด้วยการลดราคาน้ำมันดีเซล ราคาก๊าซหุงต้ม ควบคุมราคัสินค้าจำเป็นบางอย่าง จัดให้มีการผลิตสินค้าสินไทย ประกันราคาสินค้าเกษตรบางชนิด และดำเนินโครงการขายข้าวโอชา ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ไม่ได้ผลตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้ แต่ก็มีหลายสิ่งที่ได้ผลในระดับที่น่าพอใจ พ่อเองก็ไม่รู้ว่ารัฐบาลควรจะแก้ปัญหานี้อย่างไรอีก พอบอกแต่เพียงว่า รัฐบาลจะต้องช่วยเหลือคน

ยกคนจน โครงการในลະແວກບ້ານຂອງເเดັກຊາຍຈິຕ່ຕ່າງກົມມີຄວາມເຫັນ
ທຳນອນນີ້ດ້ວຍກັນທັນນັ້ນ

ເດັກຊາຍຈິຕ່ຕ່າງກົມໄມ້ໄດ້ວ່າ ຮູບາລໜ້າງຖຸກກຳຫັດໃຫ້ມືບທບາທໜ້າທີ່
ມາກມາຍເສີຍຈິງ ๆ ໄහນຈະຕ້ອງມືບທບາທໃນການຈັດບໍລິການການສຶກໝາ
ໄහນຈະຕ້ອງມືບທບາທໃນການຈັດຮະເປີຍກາງຈາຈາ ໄມ່ເພີຍແຕ່ເທັນນັ້ນ ຮາຊງວ່າ
ບາງຄນອ່າງພ່ອຍັງຄາດຫວັງວ່າຮູບາລຈະຊ່ວຍແກ້ປັ້ງຫາກວະຂ້າວຍກໍາພັງ
ແລະຊ່ວຍແກ້ປັ້ງຫາກວາມຍາກຈນອີກດ້ວຍ ເດັກຊາຍຈິຕ່ຕ່າງສົງສັນມີໄດ້ວ່າ ເນື່ອ
ຮູບາລຕ້ອງມີໜ້າທີ່ແລະບທບາທມາກມາຍເຊັ່ນນີ້ ແລະໃນການດຳເນີນບທບາທ
ເໜຸ້ານີ້ລ້ວນແລ້ວແຕ່ຕ້ອງໃຊ້ເງິນໃຊ້ທອງທັນສິນ ແລ້ວຮູບາລຈະຫາຍ່າຍໄດ້ຈາກ
ແໜ່ງໄດ້ໄດ້ບ້າງ

คำถานทัยบท

1. เมื่อนักเรียนได้อ่านเนื้อหาในบทที่หนึ่งจบแล้ว นักเรียนลองคิดว่า รัฐบาลควรมีบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง
2. นักเรียนคิดว่า กิจการต่อไปนี้ กิจการประเทกใดเป็นรัฐวิสาหกิจ และกิจการใดเป็นวิสาหกิจเอกชน
 - (ก) บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด
 - (ข) ร้านขายกาแฟ
 - (ค) แผงลอยขายกล้วยปั้งของป้าจันทร์
 - (ง) ธนาคารสินเชื่อเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - (จ) ธนาคารออมสิน
 - (ฉ) องค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้
3. นักเรียนคิดว่าสินค้าหรือบริการต่อไปนี้รายการใดที่รัฐบาลเป็นผู้ผลิตแต่เพียงผู้เดียว รายการใดที่เอกชนเป็นผู้ผลิตแต่เพียงผู้เดียว และรายการใดที่ทั้งรัฐบาลและเอกชนต่างก็มีบทบาทในการผลิต
 - (ก) บริการการป้องกันประเทศ
 - (ข) บริการการศึกษา
 - (ค) บริการการรักษาพยาบาล
 - (ง) บุหรี่
 - (จ) กล้วย香蕉
 - (ฉ) ปากกา
4. นักเรียนควรตามผู้ปกครองหรือครูที่ใกล้ชิดถึงความหมายของคำว่า “บ้านเมืองต้องมีข้อมีแบะ” ว่าท่านเข้าใจว่าอย่างไร

คำอธิบายศัพท์

การเคหะ	การทำเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	การทำงานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่าย จ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน
ชื้อผ่อนส่ง	การซื้อโดยชำระทีละน้อย อาจจะเป็นทีละ งวดหรือทีละเดือน ๆ ลฯ
ดำเนินการ	ทำให้งานเดินหรือเคลื่อนไป
ประกอบกิจกรรม	การทำงาน
ภายน	ส่วนซึ่งรัฐบาลเรียกเก็บจากบุคคล ทรัพย์สิน หรือธุรกิจเพื่อบำรุงประเทศ
rongcap	สถานที่ที่ใช้สำหรับ ในการบังคับ หมาย ถึงศาลมุตธรรม
อริราชศัตรู	ข้าศึกของบ้านเมือง
อาการ	ค่าธรรมเนียมที่รัฐบาลเรียกเก็บ จากสิ่งที่ เกิดจากธรรมชาติ หรือสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อการค้า

ถนนสายที่นำไปสู่ความคิด

เย็นวันนี้ เด็กชายจิตกินข้าวไม่ลง จนพ่อและแม่สังเกตเห็น ครั้นถูกไถ่ถาม เด็กชายจิตก็เล่าว่า ในระหว่างที่ขึ้นรถโดยสารประจำทางกลับบ้าน ได้พบอุบัติเหตุบนท้องถนน รถยนต์คันหนึ่งขับฝ่าไฟแดง และชนกับรถยนต์อีกคันหนึ่ง ผลปรากฏว่า คนขับรถยนต์คันแรกบาดเจ็บอาการค่อนข้างสาหัส เพราะเด็กชายจิตเห็นแล้วอนองเต็มเสื้อ ภาพที่เห็นทำให้กินข้าวไม่ลง

พอกล่าวว่า รัฐบาลจัดระเบียบการจราจรบนท้องถนน เพื่อให้การสัญจรบนท้องถนนสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย แต่ก็ยังมีคนเป็นจำนวนมากฝ่าฝืนกฎจราจร อุบัติเหตุบนท้องถนนจึงมีมากกว่าที่ควร อุบัติเหตุเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเหตุให้เกิดการสูญเสียทรัพย์สิน เงินทอง

อุบัติเหตุจะเกิดขึ้นหากไม่มีการตรวจสอบ
รักษาความปลอดภัย

และบางกรณีถึงแก่ชีวิต พ่อกำชับเด็กชายจิตว่า เวลาข้ามถนนควรจะข้ามที่ทางม้าลาย หากทางม้าลายนั้นอยู่ที่สีแยก ควรจะคอยให้ไฟจราจรขึ้นสีแดงเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยแก่ชีวิตของเด็กชายจิตเอง และหากถนนช่วงใดมีสะพานลอย ก็ควรเดินข้ามสะพานลอยนั้น

เด็กชายจิตถามพ่อว่า การปฏิบัติตามกฎจราจรจะช่วยให้การสัญจรบนท้องถนน สะดวกรวดเร็วและปลอดภัยอย่างไร

พ่อธิบายว่า คนขับรถทุกคนล้วนมีความเห็นแก่ตัวไม่มากก็น้อย ทุกคนต่างก็ต้องการไปให้ถึงจุดหมายปลายทางให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ บนถนนที่มีสีแยกหรือสามแยก หากไม่มีไฟจราจรและคนขับรถทุกคนต่างแก่งแย่งที่จะไปตามทางของตน การจราจรก็จะติดขัดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยรัฐบาลจึงต้องจัดสรตร์สำรวจจราจรประจำอยู่ตามทางแยกต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ปล่อยรถ หรือมีฉะนั้นก็ติดไฟจราจร เพื่อให้สัญญาณการเดินรถ การรอคอยสัญญาณจราจรดังกล่าว นี้เพียง 1-2 นาที ถึงจะเสียเวลา แต่ก็ไม่มากเท่ากับกรณีที่ทุกคนต่างแก่งแย่งที่จะไปตามทางของตน ยิ่งถ้าไม่มีไฟจราจรหรือสำรวจจราจร

ด้วยแล้ว ความเห็นแก่ตัวของคนขับรถแท่นที่จะช่วยให้ถึงจุดหมายปลายทางเร็วอย่างที่หวัง กลับจะล่าช้าและอาจมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นด้วย

เด็กชายจิตตามพ่อว่า เงินที่รัฐบาลนำมาสร้างถนนทาง จ้างตำรวจจราจรหรือติดตั้งไฟจราจรนั้นมาจากไหน

พ่อตอบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินภาษีอากร แต่ในการสร้างถนนหรือทางหลวงบางสาย รัฐบาลเก็บภาษีได้ไม่มากพอ ก็ต้องกู้เงินจากต่างประเทศ พ่อบอกว่า เราจำเป็นต้องเสียภาษีอากรให้รัฐบาล เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

เด็กชายจิตตามพ่อต่อไปว่า รัฐบาลเก็บภาษีอย่างไร เพราะตั้งแต่จำความได้ ไม่เห็นรัฐบาลส่งคนมาเก็บภาษีอากรที่บ้านเลย

พ่อตอบว่า ผู้ที่มีเงินได้ก็ต้องเสียภาษีเงินได้ คนที่มีเงินได้ในรูปเงินเดือน เช่น ข้าราชการอย่างพ่อ รัฐบาลจะหักภาษี ณ ที่จ่ายเงินเดือน พ่อ มีเงินเดือนไม่มาก พอดีกับจำนวนที่ได้รับเงินเดือนไม่เต็ม เพราะเงินเดือนส่วนหนึ่งจะถูกหักเป็นภาษีเงินได้ ซึ่งต้องส่งมอบให้แก่กรมสรรพากร อันเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีจากเงินได้ของประชาชน

พ่อเล่าต่อไปว่า ภาษีบางอย่างเราเสียให้แก่รัฐบาลทางอ้อม เช่น นำ้อัดลมที่เราดื่ม ก็ต้องเสียภาษีสรรพากร โรงงานซึ่งเป็นผู้ผลิตนำ้อัดลมเป็นผู้ชำระภาษีนี้ให้แก่กรมสรรพากร ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีจากสินค้าจำพวกบุหรี่ สุรา เครื่องดื่มน้ำมัน เป็นต้น แต่โรงงานผู้ผลิตก็นำภาษีที่เสียมารวมไว้ในราคาน้ำอัดลมที่ขาย ดังนั้น เวลาที่เราซื้อน้ำอัดลมจึงมีส่วนในการเสียภาษีสรรพากร

ดังกล่าวด้วยแล้ว นอกจานั้นเวลาที่ซื้อสินค้าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เสื้อผ้า รองเท้า สนับ ยาสีพัน ช้อกโกลเดต ลูก gwad หรือมากฝรั่ง ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการค้าเหล่านี้ จะต้องเสียภาษีการค้าให้แก่รัฐบาล และตามปกติ ภาษีที่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการค้าเสียมักจะรวมไว้ในราคสินค้า เมื่อเราซื้อสินค้าเหล่านี้ เราจะมีส่วนในการเสียภาษีให้แก่รัฐบาลด้วย พ่อบอกว่า ภาษีเงินได้ ภาษีการค้า และภาษีสรรพาณิต ที่พูดถึงเป็นภาษี บางประเภทที่รัฐบาลจัดเก็บ และใช้จ่ายในสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม แต่ยังมีภาษีที่ห้องถินจัดเก็บเอง และใช้จ่ายสำหรับห้องถินนั้น ๆ เช่น ภาษีบำรุงห้องที่ ซึ่งเป็นภาษีที่เก็บจากผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินที่มีที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กฎหมายยกเว้นให้ เป็นต้น

หลังเวลาอาหารเย็น แม่บอกให้เด็กชายจิตไปอาบน้ำและทำการบ้าน เมื่อเสร็จจากการทำการบ้าน เด็กชายจิตก็ออกไปวิ่งเล่นนอกบ้าน อันเป็นกิจวัตรประจำวัน ครั้นวิ่งเล่นกับเด็กในละแวกบ้านเดียวกันได้ครู่ใหญ่ ๆ เด็กชายจิตก็เห็นพี่ปรีชากำลังจะเดินเข้าบ้านจึงเดินตามและชวนคุยไปด้วย บ้านของพี่ปรีชาอยู่ติดกับบ้านของเด็กชายจิตนั้นเอง ยามใดที่เด็กชายจิตทำการบ้านคนิดคน少 ไม่ได้ ก็ได้พี่ปรีชาเป็นที่ปรึกษา เด็กชายจิตอยากเรียนหนังสือเก่ง ๆ เพื่อจะได้เรียนในระดับการศึกษาชั้นสูงต่อไป

ระหว่างที่พี่ปรีชานั่งกินข้าว เด็กชายจิตก็นั่งคุยเป็นต่อยหอย เด็กชายจิตเล่าว่า วันนี้มีกิจกรรมในห้องเรียนอันน่าดีนเด่น โดยครูประจำชั้นให้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อถกเถียงปัญหาที่ครูถาม ครูให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบว่า ทำไม่ถนนหนทางต่าง ๆ รัฐบาลจึงเป็นผู้สร้าง เหตุใดจึงไม่ปล่อยให้เอกชนเป็นผู้สร้าง

พี่ปรีชาถกถามว่า ผลของการถกเถียงในกลุ่มได้คำตอบว่าอย่างไร
เด็กชายจิตเล่าว่า เพื่อนในกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสร้าง
ถนนหนทางต่าง ๆ ต้องอาศัยเงินนับสิบ ๆ ล้านบาท เอกชนแต่ละราย
ย่อมไม่มีเงินมากพอที่จะใช้เพื่อการนี้ คงมีแต่รัฐบาลเท่านั้นที่จะสามารถ
ระดมเงินจำนวนมหาศาลจากการเก็บภาษีอากรได้ ดังนั้นบทบาทในการ
การสร้างถนนหนทาง ตลอดจนทางหลวงต่าง ๆ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาล

พี่ปรีชาเย็บว่า คำตอบเพียงเท่านี้ยังไม่สมบูรณ์พอ พี่ปรีชาอธิบาย
ว่า โครงการที่ต้องใช้เงินจำนวนมากนั้น ไม่จำเป็นเสมอไปที่รัฐบาล
ต้องเป็นผู้ทำ กิจการที่มีขนาดใหญ่โตเมหกาล เช่น โรงงานทอผ้า โรงงาน
ผลิตยากรถยนต์ และยางเครื่องบินก็ยังเป็นวิสาหกิจเอกชน คือ เอกชน
เป็นเจ้าของและเป็นผู้ประกอบการ ในขณะที่กิจการไฟฟ้าและประปา
ซึ่งต้องใช้เงินจำนวนมหาศาลเช่นกัน เป็นรัฐวิสาหกิจ คือ รัฐบาลเป็น
เจ้าของหรือมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้ เพราะกิจการไฟฟ้า
และประปา เป็นกิจการสาธารณูปโภค รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้าไปดำเนิน
การเพื่อสาธารณะประโยชน์

พี่ปรีชาอธิบายต่อไปว่า การที่รัฐบาลเป็นผู้สร้างถนน คือ
เหตุผลหลายประการ กล่าวคือ

ประการแรก ในการสร้างถนนนั้น ถ้ารัฐบาลไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวเลย
เอกชนผู้สร้างถนนจะต้องมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินอันถนนนั้นจะสร้างผ่าน
มีฉะนั้นไม่อาจสร้างถนนนั้นขึ้นได้ หากเจ้าของที่ดินช่วงหนึ่งช่วงใดไม่
ยอมขายที่ดินให้ ความยุ่งยากในการสร้างถนนย่อมจะเกิดขึ้น ตรงกันข้าม
หากรัฐบาลเป็นผู้สร้างถนน รัฐบาลมีอำนาจที่จะเสนอให้รัฐสภาออก

กฎหมายเวนคืนที่ดินจากประชาชนโดยจ่ายเงินชดเชยให้ตามสมควร แต่ เอกชนไม่มีอำนาจเช่นว่านี้

ประการที่สอง หากเอกชนเป็นผู้สร้างถนน เอกชนย่อมต้อง เก็บค่าบริการจากผู้ใช้ถนน การตั้งค่าเก็บค่าบริการแม้จะเป็นไปได้ แต่ ก็เป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดความไม่สงบด้วยการทั้งปวง ยิ่งถ้าเป็น ถนนในตัวเมืองด้วยแล้ว ในช่วงที่มีการจราจรคับคั่ง เช่น ในตอนเช้าและ เย็น การตั้งค่าเก็บค่าบริการการใช้ถนน ย่อมจะทำให้การจราจรติด ขัดมากยิ่งขึ้น

ประการที่สาม การสร้างถนนต้องใช้เงินจำนวนมหาศาล กว่าที่ จะได้ผลตอบแทนคือต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนาน ด้วยเหตุนี้ แม้รัฐบาล จะเปิดโอกาสให้เอกชนมีบทบาทในการสร้างถนน เอกชนก็คงไม่กระตือรือร้นที่จะมีบทบาทเช่นว่านี้ เพราะการลงทุนในกิจกรรมนี้ อาจ ให้ผลตอบแทนคุ้มค่ามากกว่า และรวดเร็วกว่า

พี่ปรีชาอธิบายว่า ในเวลาที่เอกชนจะตัดสินใจลงทุนในกิจกรรม ประเภทใด เอกชนย่อมคำนึงถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้ กิจการใด ที่ทำให้กำไรสูงสิ่งจุうใจในการลงทุนย่อมมีมากเป็นธรรมด้ ตรงกันข้าม กิจการใดหากลงทุนแล้วไม่ได้รับกำไรหรือกลับต้องขาดทุน ก็คงไม่มี เอกชนรายใดต้องการลงทุนในกิจการนั้น ๆ วิสาหกิจเอกชนมักจะมีขึ้น เพื่อผลิตสินค้า หรือมีน้ำหนักผลิตบริการต่าง ๆ

เด็กชายจิตสามว่า สินค้าแตกต่างจากบริการอย่างไร

พี่ปรีชาตอบว่า สินค้าเป็นสิ่งที่จับต้องได้ ส่วนบริการเป็นสิ่งที่ จับต้องไม่ได้ ตัวอย่างเช่น ข้าวที่เรากิน เสื้อผ้าที่เราสวมใส่ สมุดที่เรา

ใช้เงินหนังสือ ถือเป็นสินค้า แต่การขึ้นรถโดยสารประจำทาง การหาแพทย์ในยามที่เจ็บไข้ได้ป่วย การไปโรงเรียนเพื่อศึกษาเล่าเรียน สิ่งที่เราได้รับก็คือบริการรถโดยสารประจำทาง บริการการแพทย์ และบริการการศึกษา

เมื่อวิสาหกิจเอกชนลงทุนผลิตสินค้าหรือบริการประเภทใด ก็ย่อมต้องหารายได้จากการขายสินค้าหรือบริการนั้น ๆ เป็นสำคัญ โรงงานทอผ้ามีรายได้หลักจากการจำหน่ายสิ่งทอ โรงเรียนราชภัฏมีรายได้จากการขายบริการการศึกษา โดยเรียกเก็บค่าบริการในรูปของเงินค่าเล่าเรียน สำนักงานทนายความมีรายได้จากการขายบริการทางกฎหมาย เช่น การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย หรือการว่าความ เป็นต้น

พี่ปราชญาชี้ให้เห็นว่า สินค้าหรือบริการบางชนิดมีลักษณะเฉพาะอันทำให้การซื้อขายไม่อาจเกิดขึ้นได้ ในขณะที่มีการซื้อขายบริการโดยสารประจำทาง บริการการแพทย์ และบริการการศึกษา แต่ไม่ปรากฏว่ามีการซื้อขายบริการการป้องกันประเทศแต่ประการใด ทั้ง ๆ

กรมทางหลวงเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการสร้างทาง

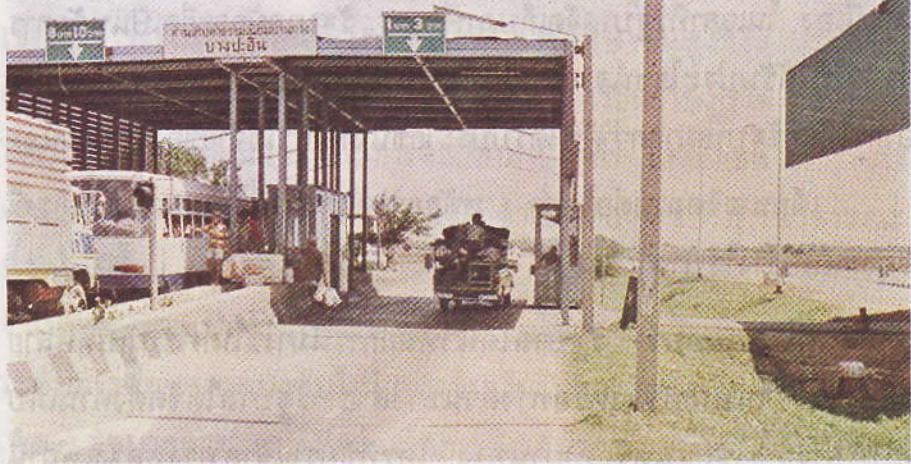
ที่บริการการป้องกันประเทศเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม ด้วยเหตุนี้เอง การผลิตบริการการป้องกันประเทศ หรืออีกนัยหนึ่ง การจัดตั้งกองทัพ จึงถือเป็นหน้าที่ของรัฐบาล

เด็กชายจิตแย้งว่า บริการการใช้ถนนไม่น่าจะแตกต่างจากบริการการป้องกันประเทศ ในขณะที่บริการการป้องกันประเทศไม่มีการซื้อขายกัน บริการการใช้ถนนก็ไม่น่ามีการซื้อขายเช่นเดียวกัน พี่ปรีชาตอบว่า ความเข้าใจเช่นนี้ไม่ถูกต้อง บริการการใช้ถนนอาจมีการซื้อขายกันได้

พี่ปรีชาอธิบายต่อไปว่า ถ้าหากเอกชนเป็นผู้สร้างถนน เอกชนอาจเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้ถนนได้ โดยการตั้งด่านเก็บค่าบริการที่หัวถนนท้ายถนน และตามทางแยกต่างๆ คราวก็ตามที่ขับรถเข้าสู่ถนน ที่เอกชนสร้างก็ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดไว้ ดังนี้ จะเห็นได้ว่า บริการการใช้ถนนอาจมีการซื้อขายกันได้

เด็กชายจิตถามต่อไปว่า เมื่อรัฐบาลเป็นผู้สร้างถนน เหตุใดรัฐบาลจึงไม่เรียกเก็บค่าบริการการใช้ถนน เพราะเท่าที่เห็น ถนนในตัวเมืองต่างๆ รัฐบาลมิได้ตั้งด่านเก็บค่าบริการแต่ประการใด

พี่ปรีชาตอบว่า การหารายได้จากผู้ใช้ถนน รัฐบาลก็ทำเหมือนกัน โดยทั่วไปการตั้งด่านเก็บค่าบริการการใช้ถนนมักจะมีตามทางหลวงบางสาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางหลวงสายที่รถสามารถวิ่งด้วยความเร็วสูง เป็นพิเศษ แต่โดยทั่วไป เงินที่รัฐบาลนำมาใช้สร้างถนนได้มาจากการเก็บภาษีอากร การเก็บภาษีอากรเพื่อนำมาใช้สร้างถนน จึงมีผลเสมอ หนึ่งว่า รัฐบาลพยายามบริการการใช้ถนนให้แก่ประชาชนในทางอ้อม ประชาชนผู้ใช้ถนนมีส่วนรับภาระรายจ่ายในการสร้างถนน ด้วยการเสียภาษี-

การเสียค่าผ่านทางแท็กซี่ให้รถได้เสียภาษีอากรให้แก่รัฐ

อากรให้แก่รัฐบาล หากประชาชนพากันหลบหนีหรือหลีกเลี่ยงไม่เสียภาษีรัฐบาลก็จะไม่มีรายได้ ผลก็คือรัฐบาลจะไม่สามารถสร้างถนนหนทางต่างๆ เพื่อให้การคมนาคมภายในประเทศเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็วได้ พี่ปราชัยย้ำว่า การหลบหนีหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร เป็นการกระทำอันน่ารังเกียจ เพราะเป็นการเอาไว้ครอบครองอื่นในสังคม ทั้งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ควรแก่การปราบปรามและลงโทษ

เด็กชายจิตถามด้วยความสนใจว่า ในเวลาที่เราเสียเงินซื้อขนม เรา ก็ได้ประโยชน์ที่ได้กินขนมนั้น แต่ประชาชนบางคน เมื่อเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล กลับมิได้มีโอกาสได้ใช้ถนนที่รัฐบาลสร้างขึ้น คนเหล่านี้ ก็คงไม่อยากเสียภาษีอากร เพราะมิได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาล

พี่ปราชัยมองรับว่า โอกาสในการใช้ถนนของประชาชนที่มีอยู่โดยไม่ทัดเทียมกัน คนในชนบทอาจมีโอกาสใช้ถนนน้อยกว่าคนในตัวเมือง

คนที่มีรายนต์ส่วนบุคคลอาจมีโอกาสใช้ถนนมากกว่าผู้ที่ไม่มีรายนต์ ด้วยเหตุนี้เอง ในเวลาที่รัฐบาลจัดเก็บภาษีอากร รัฐบาลมักจะยึดเป็นหลักการว่า ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาลมาก จึงต้องเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลมากกว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาลน้อย เด็กชายจิตตามต่อไปว่า หลักการดังกล่าวเนี้ยได้นำมาใช้ในกรณีของถนนอย่างไรบ้าง

พี่ปรีชาตอบว่า รัฐบาลได้นำหลักการนี้มาใช้ในการปฏิบัติ hely วิธี เช่น ในทางหลวงหรือทางด่วนบางสาย รัฐบาลได้จัดตั้งค่านเก็บค่าบริการการใช้ถนนหรือค่าผ่านทาง ครอที่ขับรถเข้าสู่ทางหลวงเหล่านี้ จะต้องเสียค่าบริการให้แก่รัฐบาล ซึ่งมีผลเท่ากับว่า ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาลจักต้องมีส่วนรับภาระรายจ่ายนั้น ส่วนผู้ที่ไม่มีความจำเป็นในการใช้ถนนเหล่านั้น ก็ไม่ต้องมีส่วนร่วมในการรับภาระรายจ่ายแต่ประการใด ในการที่ทัวไปรัฐบาลได้จัดเก็บภาษีรายนต์ ซึ่งมีลักษณะเป็นภาษีอากรประเภทหนึ่ง เจ้าของรายนต์จะต้องเสียภาษีเหล่านี้รายได้จากการเก็บภาษีประเภทนี้ รัฐบาลได้นำไปใช้ในการสร้างถนนและทางหลวงต่าง ๆ ตลอดจนใช้จ่ายไปในการจัดระเบียบการจราจร ด้วยวิธีการดังกล่าวเนี้ย ผู้ที่มีรายนต์ในครอบครอง จึงต้องเสียภาษีมากกว่าผู้ที่ไม่มีรายนต์ส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพราะเหตุที่เป็นผู้ที่มีโอกาสใช้ถนนมากกว่าผู้อื่น ๆ เอง พี่ปรีชากล่าวย้ำว่า รัฐบาลมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรม

เด็กชายจิตรู้สึกสนใจคำอธิบายของพี่ปรีชามาก และเริ่มจะเข้าใจว่า เหตุใดรัฐบาลจึงไม่จำเป็นต้องเก็บค่าบริการจากประชาชนที่ได้รับประ-

โดยชั้นจากบริการสาธารณณะต่าง ๆ ที่จัดสรรโดยรัฐบาล เด็กชายจิตเริ่มเข้าใจว่า ทำไมโรงเรียนรัฐบาลในระดับการศึกษาชั้นสูงจึงสามารถเก็บเงินบำรุงการศึกษาถูกกว่าเงินค่าเล่าเรียนของโรงเรียนราชภัฏได้ เด็กชายจิตเริ่มรู้ว่า รัฐบาลมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากร แต่เอกชนไม่มีอำนาจ เช่นว่านี้ ด้วยเหตุนี้เอง รัฐบาลจึงไม่จำเป็นต้องขายบริการสาธารณณะที่จัดให้มีขึ้น รัฐบาลไม่จำเป็นต้องขายบริการการใช้ถนน รัฐบาลไม่จำเป็นต้องขายบริการการศึกษา ดังจะเห็นได้ว่า โรงเรียนของรัฐบาลในระดับการศึกษาภาคบังคับไม่มีการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ทั้งนี้ เพราะเหตุว่า รัฐบาลสามารถใช้อำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรมาใช้จ่ายในการจัดสรรงบริการสาธารณณะเหล่านี้นั่นเอง ในบางกรณีแม้จะมีการขายบริการสาธารณณะบางประเภท แต่รัฐบาลก็เรียกเก็บค่าบริการในอัตราต่ำ ๆ เด็กชายจิตหวานนักถึงพ่อ พ่อเคยบอกเสมอว่า เมื่อเด็กชายจิตเรียนจบชั้นประถมศึกษาสิ้นปีการศึกษานี้ จะต้องพยายามสอบเข้าโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลให้ได้ เพราะโรงเรียนรัฐบาลเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาต่ำกว่าโรงเรียนราชภัฏ เด็กชายจิตเริ่มเข้าใจเดียวนี้เองว่า รัฐบาลไม่จำเป็นต้องหากำไรจากบริการสาธารณณะต่าง ๆ ที่จัดให้มีขึ้น แต่เอกชนจะไม่เป็นเช่นนั้น เพราะเอกชนเมื่อลองทุนในกิจการใด ย่อมต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนนั้น ด้วยเหตุนี้เอง โรงเรียนราชภัฏจึงเรียกเก็บเงินค่าเล่าเรียนแพงกว่าโรงเรียนรัฐบาล และโรงพยาบาลหรือคลินิกเอกชน จึงเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลแพงกว่าโรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยของรัฐ

เด็กชายจิตเริ่มเข้าใจอีกด้วยว่า โดยที่เอกชนเมื่อผลิตสินค้าหรือบริการใด ย่อมต้องการหารายได้จากการขายสินค้าหรือบริการนั้น ๆ

แต่บริการบางประเภทมีลักษณะเฉพาะอันเป็นเหตุให้ไม่มีการซื้อขายกันในตลาดก็ได้ หรือหากมีการซื้อขายกันได้ จะมีปัญหาอย่างมากก็ได้ ทำไม่รู้บาลจึงต้องเป็นผู้จัดให้มีบริการการป้องกันประเทศ บริการการรักษาความสงบภายในประเทศ ถนนหนทาง ตลอดจนแสงสว่างบนท้องถนน เด็กชายจิตเริ่มคิดได้ว่า หากจะให้รู้บาลจัดสรรบริการสาธารณะเหล่านี้อย่างพร้อมมูล ประชาชนจักต้องมีหน้าที่ในการเสียภาษีอากรให้รู้บาล หากประชาชนไม่เสียภาษีอากร ชาติของเราก็จะไม่มีกองทัพอันเข้มแข็งที่จะต่อสู้กับการรุกรานจากภายนอกประเทศ บ้านเมืองของเราก็จะมีตำรวจนามากพอ ที่จะป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ การคมนาคมขนส่งก็จะไม่สะดวกรวดเร็ว

เด็กชายจิตเดินกลับบ้านด้วยความรู้สึกลิงโอล็อกที่ได้เข้าใจปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมาย และรู้สึกว่า การpubประสนทนากับผู้มีความรู้มักจะได้ประโยชน์ พ่อเงยพรำสอนอยู่เสมอว่า ความรู้มีได้มีอยู่เฉพาะในหนังสือเรียนหรือจะต้องได้จากห้องเรียนเท่านั้น เราสามารถหาความรู้จากที่อื่น ๆ อีกมาก

คำถามท้ายบท

1. นักเรียนลองคิดกับเพื่อนว่า ทำไม้รัฐบาลจึงต้องเก็บภาษีอากร
2. สมมุติว่า “ไม่มีไฟฟ้าตามทางแยกบนถนนสายต่าง ๆ ” ไม่มีตำรวจ
จราจรและไม่มีกฎจราจร ประชาชนสามารถใช้ถนนได้ตามชอบใจ
นักเรียนคิดว่าสภาพการณ์บนท้องถนนจะเป็นอย่างไร อุบัติเหตุ
บนท้องถนนจะมีมากหรือน้อย เมื่อเทียบกับกรณีที่มีการจัดระเบียบ
การจราจร
3. นักเรียนลองถามปัญหาผู้ปกครองว่า เหตุใดการลงทุนติดตั้งเสาไฟฟ้า
เพื่อให้มีแสงสว่างบนท้องถนนในยามค่ำคืน จึงเป็นบทบาทหน้าที่
ของรัฐบาล และทำไม้เอกสารจึงไม่มีบทบาทในเรื่องนี้
4. นักเรียนลองคิดว่า เหตุใดรัฐบาลจึงมักจะยึดหลักการว่า ผู้ที่ได้รับ²⁴
ประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาลมาก จะต้องเสียภาษีอากรให้
แก่รัฐบาลมากกว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาลน้อย

คำอธิบายศัพท์

กรมสรรพาณิช

ส่วนราชการหนึ่งของกระทรวงการคลัง ที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีเพื่อเป็นรายได้ของรัฐ แต่กรมสรรพาณิชจัดเก็บภาษีจากสินค้าและของย่าง ไม่ได้เก็บจากสินค้าทั่วไป ปัจจุบันสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพาณิชมีเพียง 9 ชนิด นอกจากนั้นกรมสรรพาณิชยังหารายได้เข้ารัฐ อีกกว่าหนึ่ง โดยดำเนินกิจการอุตสาหกรรม บางประเภทในรูปรัฐวิสาหกิจด้วย ได้แก่ โรงงานไฟฟ์ องค์การสุรา เป็นต้น

กรมสรรพากร

ส่วนราชการหนึ่งของกระทรวงการคลัง มีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร เพื่อเป็นรายได้ของรัฐ ปัจจุบันจัดเก็บภาษี 5 ประเภท คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ภาษีการค้า อากรแสตมป์และอากรมหรสพ

การหักภาษี ณ ที่จ่าย

การที่กฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้มีหน้าที่หักภาษีไว้ทุกครั้ง เมื่อจ่ายเงินได้ให้แก่บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยผู้จ่ายเงินมีหน้าที่ต้องส่งภาษีที่หักไว้ให้

กับกรมสรรพากรภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

วิธีการจัดเก็บภาษีหักไว้ ณ ที่จ่าย เป็นวิธีการจัดเก็บภาษีที่ได้ผลดีวิธีหนึ่ง ที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ นิยมใช้ ปัจจุบัน กฎหมายไทยได้กำหนดวิธีการหักภาษี ณ ที่จ่ายของ 3 ประเภทภาษี คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีการค้า

การออกกฎหมายเวนคืนที่ดิน

การที่รัฐออกกฎหมาย เพื่อที่จะเข้าครอบครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น ๆ เอง เพื่อนำมาใช้เป็นสาธารณูปโภคและกิจการของรัฐ โดยจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนให้เจ้าของที่ดินในราคายุติธรรม

ท้องถิ่น

หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งปัจจุบันประกอบด้วยเทศบาล 117 แห่ง สุขุมวิท 712 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 72 แห่ง และกรุงเทพมหานคร 24 เขต

ผู้ประกอบการ

ผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ภัยการค้า

ภัยที่เก็บจากยอดขายหรือรายรับของผู้ประกอบการค้าจากการขายสินค้าที่ผลิตในประเทศ เมื่อที่การขายเกิดขึ้นไม่ว่าจะมีการชำระเงินหรือไม่ โดยผู้ประกอบการค้าต้องเสียภาษีการค้าภายในวันที่ 15 ของเดือนนั้นไป สำหรับรายรับในแต่ละเดือน

ส่วนการเสียภาษีการค้าในการณ์นำสินค้าเข้าและส่งสินค้าออก (สินค้าบางประเภท) กฎหมายกำหนดให้เสียภาษีเมื่อมีกำหนดนำเข้าหรือส่งออก โดยกำหนดให้เสียพร้อมกับการเสียอากรคุลากกร (สามี)

ภาษีที่เก็บจากเงินได้ทุกประเภทของบุคคลธรรมดายังเรียกว่า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า อันครอบคลุมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เว้นแต่เงินได้ที่เข้าข้อยกเว้นตามกฎหมาย จึงไม่ต้องเสียภาษีภาษีที่เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร เก็บจากผู้เป็นเจ้าของที่ดินในท้องถิ่น

ภัยเงินได้

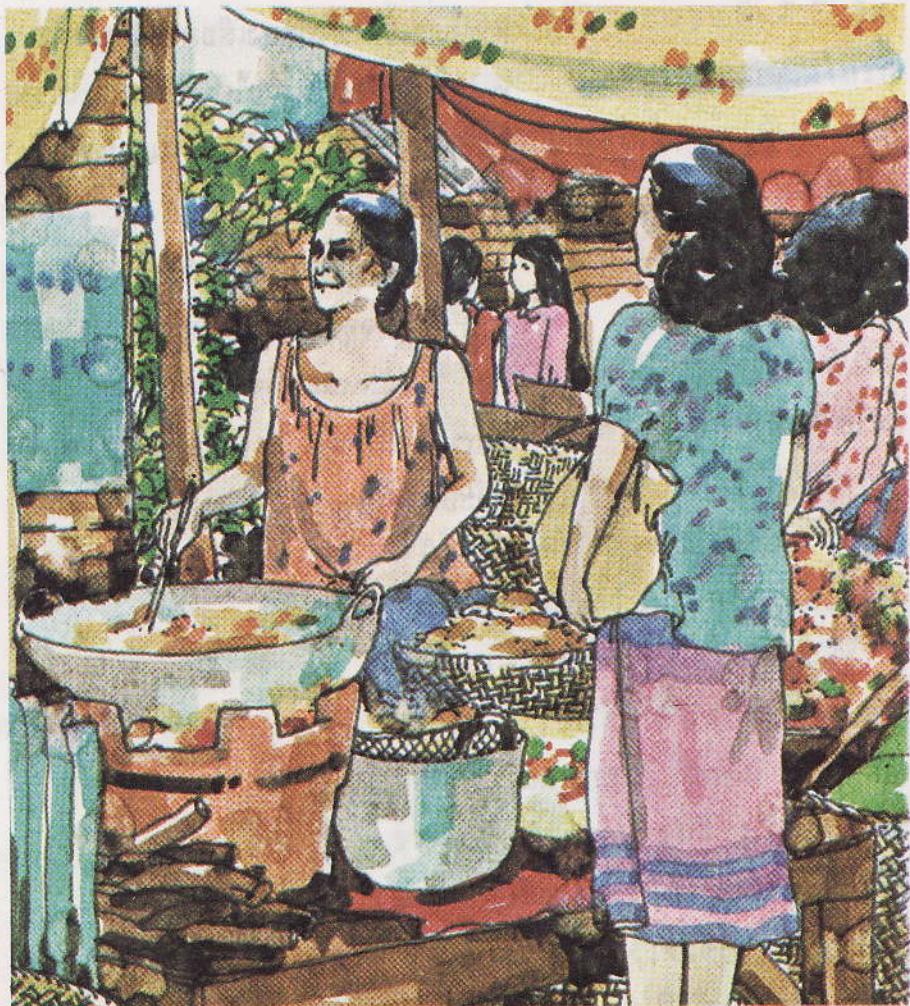
ภัยนำรุ่งท้องที่

หนึ่ง ๆ ที่มีจำนวนที่ดินเกินกว่าที่กฎหมายยกเว้นให้ไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ทั้งนี้เพื่อเป็นรายได้ให้ท้องถิ่นใช้จ่ายในการบริหารงานท้องถิ่นและพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ

ภาษีที่จัดเก็บจากการผลิตสินค้าบางประเภท ซึ่งปัจจุบันจัดเก็บอยู่ 9 ประเภท คือ นำมันและผลิตภัณฑ์นำมัน สุรา ยาสูบ เครื่องดื่ม ซีเมนต์ ไม้ขีดไฟ ไฟ และยาแนตถุ

ภาษีสรรพสามิต

ทำไมต้องมีการศึกษาภาคบังคับ

เด็ก ๆ ในแควลະ嵬ກບ້ານຂອງເດືອກຊາຍຈິຕ່ຫລາຍຄນເພິ່ງຈະເຂົ້າ
ໂຮງເຮັນໃນປີນີ້ ພ່ວມແຫລຍຄນຍິນດີທີ່ບຸຕົຮິດາໄດ້ເຂົ້າໂຮງເຮັນເພື່ອເຮັນ
ໜັນສື່ອ ແຕ່ບ່າງຄນໄມ່ສູ່ຍືນດີຍືນຮ້າຍນັກ ຄນເຫຼຳນີ້ລ້ວນແລ້ວແຕ່ມີອາຊີພ
ໜ້າເຊົາກິນຄໍາເກືອບທັງສິນ ກາຮສ່ຽງລູກຫລານໄປໂຮງເຮັນທຳໄຫ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງ

ครอบครัวมีมากขึ้น แม้ว่าจะได้รับการบอกเล่าว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐบาลมิได้เก็บเงินบำรุงการศึกษาใด ๆ กระนั้นก็ตาม ก็ยังมีรายจ่ายจำนวนไม่น้อยที่ต้องเสียอยู่นั่นเอง ไหนจะต้องเสียเวลาในการเดินทางเพื่อส่งลูกไปโรงเรียนทุกวัน ไหนจะต้องเสียเงินเสียทองในการซื้อเครื่องแบบนักเรียน หนังสือเรียน และอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ และไหนจะต้องมีรายจ่ายสำหรับค่าอาหารกลางวันของลูก น้ำละมอมซึ่งเป็นเพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียงของเด็กชายจิต บอกแก่เด็กชายจิตว่า ถึงอย่างไรก็ต้องอดทนส่งเจ้าอ้อยลูกชายของตนเข้าโรงเรียนให้ได้ เพราะรู้อยู่แล้วว่า การเรียนหนังสือจะช่วยให้มีงานมีการทำในอนาคตได้สะดวกยิ่งขึ้น และคงมีอาชีพที่ดีกว่าการขายกลัวแยกดังเช่นทุกวันนี้ แต่น้ำละมอมก็บอกด้วยว่า หากต้องเข้าโรงเรียนราชภาร์ เห็นที่จะไม่มีกำลังทรัพย์พอที่จะส่งเจ้าอ้อยเข้าโรงเรียนได้ เพราะแม้แต่โรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมิได้เก็บเงินบำรุงการศึกษา ก็ยังไม่รู้ว่า จะสามารถส่งเสียให้เจ้าอ้อยเรียนหนังสือได้ถึงขั้นไหน

ในขณะที่น้ำละมอมยินดีที่จะให้เจ้าอ้อยเข้าโรงเรียน แต่ป้าครีดูเหมือนจะมีความเห็นทางตรงกันข้าม แม้ว่าเจ้าต้อยลูกชายป้าครีจะย่างเข้าสู่วัยเรียนแล้วก็ตาม แต่ป้าครีก็ยังมิได้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้เจ้าต้อยได้เข้าโรงเรียน ป้าครีไม่รู้ว่าจะต้องให้เจ้าต้อยเรียนหนังสือไปทำไมกัน ถึงแม่ป้าครีจะรู้อยู่แล้วว่า โรงเรียนของรัฐบาลมิได้เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา แต่คนที่มีอาชีพหาเข้ากินคำอย่างป้าครี ก็ไม่สามารถแบกรับภาระรายจ่ายที่ต้องมีเพิ่มขึ้น ทุกวันนี้เจ้าต้อยก็ช่วยเลี้ยงดูน้อง ๆ และช่วยป้าครีทำงานจิปาถะอยู่แล้ว หากเจ้าต้อยต้องไปโรงเรียน

ก็คงป้าครีอิกนั้นแหล่ที่จะต้องทำงานตัวเป็นเกลียวมากยิ่งขึ้น แต่ครั้นได้รับการบอกเล่าว่า หากไม่ส่งลูกเข้าโรงเรียนเมื่อสมควรแก่วัยเช่นนี้ รัฐบาลจะเอาผิดแก่พ่อและแม่ เพราะรัฐบาลบังคับให้ประชาชนต้องเรียนหนังสือ ปืนนี้ป้าครีจึงจำยอมต้องส่งเจ้าต้อยไปโรงเรียน กระนั้นก็ตาม ป้าครีก็อดที่จะพรำบวนมิได้ว่า ทำไม่รัฐบาลจึงต้องมาบุ่งเกี่ยวกับชีวิตชาวบ้านด้วยเล่า ซ่างไม่เห็นใจคนยากจนจนเสียเลย ลำพังแต่เมื่อเจ้าต้อยยังไม่เข้าโรงเรียน รายได้จากการหาเช้ากินค่าก็ยังไม่เพียงพอแก่การใช้จ่ายอยู่แล้ว เมื่อต้องมาส่งเสียเจ้าต้อยให้เรียนหนังสือ ป้าครีก็จะต้องทำงานหารายได้เพิ่มขึ้น ทุกวันนี้แม่ป้าครีจะใช้จ่ายเงินอย่างมัชัยสัฟฟ์ เพียงใด ก็ยังไม่สามารถออมเงินได้แม้แต่น้อย ป้าครีไม่เข้าใจว่า ทำไมรัฐบาลจึงต้องบังคับให้ประชาชนเรียนหนังสือ ตามความเห็นของป้าครี การเรียนหนังสือไม่เห็นจะก่อประโยชน์อันใด ดูแต่เจ้าแดงอุตสาหกรรม จนจบขั้นประถมก็ยังต้องช่วยพ่อขายกิ่วเตี่ยวเหมือนเดิม ไม่เห็นจะช่วยให้มีงานมีการอย่างอื่นทำ แล้วการขายกิ่วเตี่ยวก็ไม่เห็นจะต้องใช้ความรู้หนังสือแต่อย่างใด คราวๆ กับกว่าฝีมือการปรงกิ่วเตี่ยวของ

เจ้าแดงไม่ได้เดี๋ยงกว่าแต่ก่อน แม้ว่าเวลานี้เจ้าแดงจะสำเร็จการศึกษาแล้วก็ตาม พ่อเจ้าแดงเสียอีก ทั้ง ๆ ที่ไม่รู้หนังสือ แต่ฝึกมือการปูรุก กวัยเดียวเป็นที่เลื่องลือนัก จนชาวบ้านละแวกบ้านนี้พากันติดอกติดใจโดยทั่วถัน

เด็กชายจิตรุว่า ปัญหาของป้าครีดูจะคล้ายคลึงกับปัญหาของคนไทยในชนบทอีกจำนวนมาก และดูเหมือนว่า ความยากจนจะเป็นต้นเหตุของปัญหาเหล่านี้ ครูเคยเล่าให้นักเรียนในชั้นของเด็กชายจิตฟังว่า เด็กในชนบทซึ่งมีอายุรุ่นราวร้าวเดียวกับเด็กชายจิต "ไม่สามารถไปโรงเรียนทุกวันได้ แม้ว่ารัฐบาลจะไม่ได้เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา ก็ตาม แต่การไปโรงเรียนนั้นมีรายจ่ายส่วนบุคคลที่จะต้องเสีย เด็กในชนบทจำนวนไม่น้อยไม่มีอาหารกลางวันรับประทานที่โรงเรียน เพราะเหตุที่มีฐานะยากจนนั้นเอง และเมื่อเติบโตจนอยู่ในวัยที่จะช่วยทำงานได้ พ่อแม่มักจะให้ออกจากโรงเรียน เพราะต้องการใช้แรงงานภายนครอบครัว บ้างก็ต้องดูแลน้อง ๆ บ้างก็ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานในไร่นา ไม่ว่าจะเป็นการไถหัวน้ำ รถนำพรวนดินหรือเก็บเกี่ยวพืชผล เด็กชายจิตยังได้รับรู้อีกด้วยว่า ปัญหาทำงานของเด็กนั้นมีได้เกิดขึ้นเฉพาะแต่ในชนบทเท่านั้น แม้ในตัวเมืองเองก็มีปัญหาเช่นนี้เหมือนกัน ดูแต่เด็กชายซิดเพื่อนักเรียนร่วมชั้นเมื่อปีที่แล้ว ก็ต้องหางานทำเป็นลูกมือในอู่ซ่อมรถแห่งหนึ่งระหว่างปิดเทอม เพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว

แม้ว่าเด็กชายจิตจะเห็นด้วยกับป้าครีว่า การไปโรงเรียนนั้นมีรายจ่ายต่าง ๆ ที่ต้องเสีย แม้ว่ารัฐบาลจะไม่ได้เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาเลยก็ตาม ทุกครั้งที่เริ่มนึกการศึกษาใหม่ เด็กชายจิตมักจะได้ยิน

ได้พังพ่อและแม่บ่นอยู่เสมอว่า จะต้องเก็บออมเงินเพื่อให้เด็กชายจิตใช้ชีวิตร่มดูแลหันสีอเรียน และทุกวันนี้ เด็กชายจิตยังต้องขอเงินจากแม่เป็นค่าอาหารกลางวันเกือบทุกวัน แต่เด็กชายจิตไม่เห็นด้วยกับป้าครีอย่างมากว่า คนเราไม่จำเป็นต้องเรียนหนังสือ เด็กชายจิตเห็นว่า การที่รัฐบาลกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องแล้ว นอกเหนือนี้เด็กชายจิตยังมีความรู้สึกว่า ป้าครีมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนหนังสือไปในทางที่ไม่ถูกต้องนัก เท่าที่เด็กชายจิตเข้าใจ ในระดับการศึกษาภาคบังคับนั้น รัฐบาลต้องการให้เด็กอ่านหนังสือออก เขียนหนังสือได้ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสังคมโดยทั่วไป โรงเรียนไม่ได้สอนให้เด็กนักเรียนรู้จักปรุงกวยเตี๋ยวให้อร่อยอย่างที่ป้าครีต้องการ แต่โรงเรียนก็พยายามให้แนวทางเพื่อให้นักเรียนฝึกฝนความมีฝีมือในด้านต่าง ๆ ขณะนั้นความมีฝีมือขึ้นอยู่กับความสนใจของแต่ละบุคคล คนบางคนมีฝีมือในการทำครัว บางคนมีฝีมือในการวาดเขียน บางคนชอบแกะสลัก แต่บางคนชอบสนใจเกี่ยวกับเครื่องยนต์ พ่อเคยบอกเด็กชายจิตว่า ในระดับการศึกษาชั้นสูงขึ้นไป รัฐบาลได้จัดให้มีโรงเรียนสำหรับผลิตช่างฝีมือประเภทต่าง ๆ และความสามารถจะเลือกเรียนได้ตามความสนใจ

รัฐบาลนำเงินภาษีอากรมาจัดบริการด้านการศึกษา

ครูเคยอธิบายในชั้นเรียนของเด็กชายจิตว่า การที่รัฐบาลกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับนั้น ก็ เพราะเหตุที่การศึกษาเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ในสังคมมนุษย์ทุกวันนี้ หากเราอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้ คิดไม่เป็น ทำไม่เป็น และแก้ปัญหาไม่ได้ ก็ยากที่จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยความสุขสบาย มนุษย์ไม่เพียงแต่จะต้องติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกันภายในสังคมเดียวกันเท่านั้น หากทว่ายังอาจมีความจำเป็นที่จะต้องมีความสัมพันธ์กับคนในสังคมอื่นอีกด้วย ความรู้หนังสือจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ ครูเคยอธิบายด้วยว่า ในระบบเศรษฐกิจที่มีการใช้เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้า ดังเช่นระบบเศรษฐกิจไทยของเรา มีความจำเป็นที่เราจะต้องมีความสามารถในการคิดเลข หากเราคิดเลขไม่เป็น เวลาที่เราซื้อสินค้า เราอาจจะแน่ใจได้ว่า เราได้รับเงินทอนจากพ่อค้าแม่ค้าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ การศึกษาเบื้องต้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ที่จะต้องอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้ การอ่านหนังสือ เขียนหนังสือได้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ยังเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสดง才华ความรู้ขั้นสูงต่อไปในอนาคตอีกด้วย

พ่อและแม่อบรมสั่งสอนเด็กชายจิตอยู่เสมอให้เขาใจใส่ในการเล่าเรียน พอบอกว่าจะพยายามส่งเสียงให้เด็กชายจิตได้เล่าเรียนจนถึงชั้นสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แม้ว่าพ่อจะต้องทำงานสายตัวแทบขาด เพื่อให้เด็กชายจิตได้เล่าเรียนพ่อ ก็จะไม่หักโหม เพราะพ่อได้เห็นตัวอย่างามากแล้วว่า คนที่ไม่มีการศึกษาต้องมีชีวิตอย่างลำบากเพียงใด และพ่อ ก็ยังได้เห็นอีกด้วยว่า คนที่มีการศึกษาสามารถสร้างฐานะขึ้นมาได้

อย่างไร พ่อนอกกว่า การงานและอาชีพต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ต้องการคนที่มีความรู้ความสามารถทั้งสิ้น คนที่ไม่มีการศึกษาจึงอยู่ได้ด้วยความยากลำบาก

ด้วยเหตุที่เด็กชายจิตมีประสบการณ์จากโรงเรียนด้วยตนเอง ประกอบกับได้รับพังความเห็นของบุคคลต่าง ๆ เด็กชายจิตจึงเห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับและด้วยเหตุนั้น เด็กชายจิตจึงได้เพียรพยายามอธิบายคุณประโยชน์ของการศึกษาให้ป้าครีฟฟ์ ครู เคยบอกว่า คนที่ไร้การศึกษาหรือไม่มีความรู้ ดังเช่นป้าครีรึมมอยู่ในเมืองไทยอีกมากมายนัก และคนเหล่านี้มักจะไม่รู้ซึ่งถึงประโยชน์ของการศึกษา แต่เด็กชายจิตก็ได้เห็นแล้วว่า คนที่ไม่มีการศึกษาไม่ได้เป็นอย่างป้าครีทุกคน คนที่ไม่มีการศึกษาอย่างน้ำนมมอม ก็ยังอยากส่งลูกเข้าโรงเรียนเหมือนกัน เด็กชายจิตได้ข้อคิดจากครูว่า การที่สังคมยังมีคนที่ไม่รู้ซึ่งถึงคุณประโยชน์ของการศึกษา ดังเช่นป้าครีนี้เอง ยิ่งทำให้รัฐบาลจำต้องบังคับให้ประชาชนเรียนหนังสือ

ครูเคยอธิบายว่า การศึกษาไม่ได้เป็นประโยชน์เฉพาะแต่ตัวนักเรียนหรือบิดามารดาของนักเรียนเท่านั้น หากยังเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวมอีกด้วย ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องทำตัวเป็น “คุณพ่อรู้ดี” ใน การกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ เพราะรัฐบาลซึ่งเป็นผู้ปกครอง ถือว่าตนรู้ดีว่า ประชาชนผู้อยู่ในปกครอง เมื่อเด็กชายจิตยังเล็กอยู่นั้น เขายังไม่อาจรู้ได้ว่า การศึกษานี้คุณประโยชน์อย่างไรบ้าง เด็กชายจิตจะไม่สามารถตัดสินใจเลยว่า จะเข้าโรงเรียนดีหรือไม่ แต่พอซึ่งมีประสบการณ์ชีวิตมากกว่า และได้รู้ซึ่งถึงคุณประโยชน์ของการศึกษา จึงได้ส่งเด็กชายจิตเข้าโรงเรียนเมื่อถึงวัยอันสมควร

พ่อนอกแก่เด็กชายจิตในเวลาต่อมาว่า รัฐบาลต้องการให้ประชาชนอ่านหนังสืออoka เขียนหนังสือได้ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ เพราะความรู้เหล่านี้ไม่เพียงแต่จะเอื้ออำนวยความสะดวกในการปกครองประชาชน ในข้อที่ช่วยให้การสื่อข่าวและข้อคิดเห็นระหว่างรัฐบาลกับประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น หากยังหวังด้วยว่า เมื่อจำนวนประชาชนที่มีการศึกษามีมากขึ้น โอกาสที่จะเกิดความก้าวหน้าทางวิทยาการแขนงต่าง ๆ จะได้ผลอย่มีมากขึ้นอีกด้วย พ่อยกตัวอย่างว่า เมืองฝรั่งที่เจริญรุ่งเรืองจนสามารถส่งมนุษย์ขึ้นไปในอวกาศได้นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเมืองที่ประชาชนมีการศึกษาสูง ๆ ทั้งสิ้น การศึกษาจึงเป็นปัจจัยของความเจริญรุ่งเรือง พ่อยังอธิบายอีกด้วยว่า มนุษย์จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้ ด้วยความเข้าอกเข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ก็ต่อเมื่อมีแนวทางในการประพฤติปฏิบัติร่วมกัน สังคมแต่ละสังคมจึงมีอารีตประเพณีของตนเอง มีวัฒนธรรมของตนเอง แม้ว่าในบางเชื้อชาติจะมีการถ่ายทอดอารีตประเพณีและวัฒนธรรมระหว่างสังคมต่าง ๆ อันเกิดจากการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่การเปลี่ยนแปลงอารีตประเพณีและวัฒนธรรมก็เป็นไปอย่างเชื่องช้า และมีการสืบทอดสิ่งเหล่านี้จากชนรุ่นแล้วรุ่นเล่า การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้มีการสืบทอดแนวทางประพฤติปฏิบัติ อารีตประเพณีและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องกันโดยมิขาดสาย พ่อนอกกว่า หากสังคมของเราไม่มีกระบวนการที่จะสืบทอดสิ่งเหล่านี้จากชนรุ่นหนึ่งไปสู่ชนอีกรุ่นหนึ่ง เราคงยากที่จะทราบว่า อะไรคือความเป็นไทย และแตกต่างจากชนชาติอื่นอย่างไรบ้าง

ด้วยเหตุที่การศึกษา ก่อประโภชน์ไม่เพียงเฉพาะส่วนบุคคล หากยังเป็นประโภชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวมด้วย เด็กชายจิตจึงเข้าใจได้ว่า เหตุใดรัฐบาลจึงบังคับให้ประชาชนเรียนหนังสือเบื้องต้น โดยเริ่กการศึกษาในระดับดังกล่าวนี้ว่า “การศึกษาภาคบังคับ”

ครูเคยอธิบายว่า เมื่อรัฐบาลกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ รัฐบาลก็ต้องจัดให้มีบริการการศึกษาระดับดังกล่าวนี้ให้แก่ประชาชน ในวัยเรียนอย่างทั่วถึง และเป็นบริการชนิดให้เปล่าอีกด้วย โรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐจึงมิได้เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา เพราะถ้ารัฐบาลบังคับให้ประชาชนเรียนหนังสือ แล้วยังคิดเก็บเงินบำรุงการศึกษาอีก ก็จะสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนเพิ่มขึ้น เนื่องจากในสังคมของเรายังมีคนที่มีรายได้น้อยอยู่ เด็กชายจิตคิดว่า บ้านเมืองของเรา ยังมีคนอย่างป้าครีอิกเป็นจำนวนมาก ถึงรัฐบาลจะไม่เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาเลย การที่ถูกบังคับให้ต้องส่งลูกหลานไปโรงเรียน ทำให้เข้าต้องมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นเป็นอันมากอยู่นั่นเอง

เด็กชายจิตเคยทราบมาว่า การที่รัฐบาลต้องการให้เด็กในวัยเรียนได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง รัฐบาลไม่เพียงแต่ไม่เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาเท่านั้น แต่ได้พยายามดำเนินการช่วยเหลือครอบครัวที่มีรายได้น้อยในด้านอื่น ๆ ด้วย แม้ว่าบริการที่รัฐบาลพยายามจัดหาให้จะยังไม่สามารถทำได้ทั่วถึงก็ตาม แต่ก็เป็นความพยายามเท่าที่พึงจะทำได้ในขณะนี้ เช่น ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ รัฐบาลได้จัดอาหารกลางวันให้นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย จากหนังสือเรียนตลอดจนสมุดและอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ ให้เด็กนักเรียนด้วย อันเป็น

การช่วยแก้ปัญหาความไม่รู้หนังสือของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น และทำให้คนอย่างป้าครีจะได้รู้สึกว่าไม่เป็นภาระมากนักที่จะต้องส่งลูกหลานไปโรงเรียน แต่เด็กชายจิตก็คิดไม่ออกว่า รัฐบาลจะหาเงินมาได้อย่างไร จึงจะช่วยเหลือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยได้อย่างเต็มที่

เด็กในละแวกบ้านเดียวกับเด็กชายจิตเรียนในโรงเรียนราชภัฏ หลายคนด้วยกัน และโรงเรียนราชภัฏนั้น เด็กชายจิตก็ทราบด้วยว่ามีการเก็บเงินค่าเล่าเรียน พี่ป้าเอองก์เคยอธิบายให้เด็กชายจิตฟังว่า เอกชน เมื่อลังทุนในกิจการใด ก็ต้องการมีรายได้อย่างน้อยให้คุ้มกับรายจ่าย กิจการโรงเรียนราชภัฏก็เหมือนกับกิจการอื่น ๆ หากไม่ยินยอมให้โรงเรียน ราชภัฏเก็บเงินค่าเล่าเรียนเสียเลย ก็คงจะไม่มีเอกชนคนใดลงทุนตั้งโรงเรียนราชภัฏ พ่ออุกว่า เพราะรัฐบาลมีนโยบายให้เอกชนร่วมกับรัฐจัดบริการการศึกษาให้แก่ประชาชน รัฐบาลจึงยินยอมให้เอกชนลงทุนในกิจการโรงเรียนราชภัฏ

เด็กชายจิตทราบดีว่า รัฐบาลพยายามส่งเสริมให้ประชาชนมีการศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐบาลจึงไม่ได้เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาเลย แต่ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไป มีการเก็บเงินบำรุงการศึกษาอยู่บ้าง กระนั้นก็ตามเงินบำรุงการศึกษาที่โรงเรียนรัฐบาลเรียกเก็บก็ยังต่ำกว่าต้นทุนที่รัฐบาลใช้จ่ายไปเป็นอันมาก

จากการที่เด็กชายจิตได้พูดคุยกับพี่ป้าอยู่บ่อย ๆ ทำให้เด็กชายจิตรู้ว่า เพาะเหตุที่รัฐบาลสามารถหารายได้จากการเก็บภาษีอากร ในระดับการศึกษาขั้นสูงรัฐบาลจึงไม่จำเป็นต้องเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาเต็มตามต้นทุนที่เสียไป พี่ป้าเคยอธิบายว่า ในการจัดการศึกษา

ภาคบังคับให้แก่ประชาชน รัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินสำหรับนักเรียนคนละประมาณ 1,000 บาทต่อปี เมื่อเด็กชายจิตเข้าโรงเรียนก็มีผลเสียอนหนึ่งว่า เด็กชายจิตได้ประโยชน์จากการใช้จ่ายของรัฐบาลประมาณปีละ 1,000 บาท แต่เด็กชายจิตกลับไม่ต้องเสียเงินบำรุงการศึกษาเลย พิปริชาเคยอธิบายด้วยว่า เงินที่รัฐบาลนำมาใช้สร้างตึกอาคารในโรงเรียนก็ได้ใช้จ้างครูมาสอนหนังสือก็หรือใช้ซื้อชอล์กและแปรงลบกระดาษก็ได้ รัฐบาลได้มาจากการเก็บภาษีอากร

พ่อคายบอกว่า เอกชนไม่สามารถทำอย่างรัฐบาล เพราะเอกชนไม่มีอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากร หากโรงเรียนราชภาร์ไม่เก็บเงินค่าเล่าเรียน หรือเก็บเงินค่าเล่าเรียนในอัตราต่ำกว่าต้นทุน ก็จะต้องขาดทุน และต้องเลิกกิจการไปในที่สุด

พ่ออบรมสั่งสอนให้เด็กชายจิตเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน เพราะเด็กชายจิตต้องย้ายโรงเรียนไปการศึกษานี้ หากไม่ใส่ใจในการเล่าเรียน พ่อเกรงว่า เด็กชายจิตจะไม่สามารถสอบเข้าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาลได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น พ่อจะมีปัญหาในการส่งเสียให้เด็กชายจิตศึกษาต่อ เพราะเงินค่าเล่าเรียนของโรงเรียนราชภาร์สูงกว่าเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลประมาณ 3-4 เท่า ซึ่งคนที่มีอาชีพเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยอย่างพ่อจะรับภาระได้ด้วยความยากลำบาก

เด็กชายจิตมั่นใจว่า ตนเองสามารถสอบคัดเลือกเข้าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาลได้ แม้จะทราบดีว่ามีการแข่งขันกันอย่างมาก พ่อบอกว่า ปีหนึ่ง ๆ มีผู้สอบเข้าโรงเรียนรัฐบาลไม่ได้เป็นจำนวนมาก

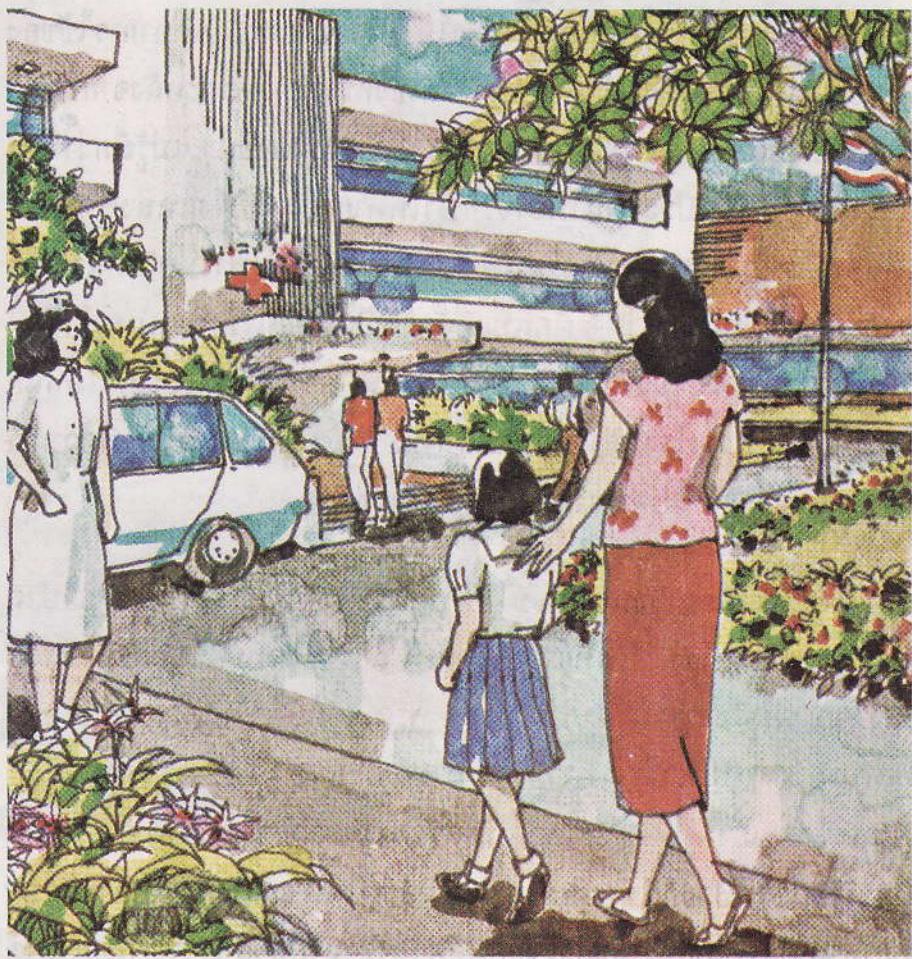
คนเหล่านี้จำต้องเข้าโรงเรียนราชภัฏในภายหลัง เด็กชายจิตอุดมคิดไม่ได้ว่า รัฐบาลน่าจะจัดตั้งโรงเรียนรัฐบาลให้มากกว่านี้ เพื่อว่าผู้มีรายได้น้อย จะได้ไม่เดือดร้อน แต่ก็ทราบดีว่า รัฐบาลมีงบประมาณจำกัด ทำให้ไม่อาจจัดบริการการศึกษาระดับการศึกษาชั้นสูงให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง จากคำบอกเล่าของพ่อและพี่ปู่ช่า ทำให้เด็กชายจิตได้เรียนรู้ว่างบประมาณส่วนใหญ่ของรัฐบาลได้มาจาก การเก็บภาษีอากร ดังนั้น เด็กชายจิตจึงได้ข้อสรุปว่า หากรัฐบาลจัดเก็บภาษีได้มากขึ้น รัฐบาลก็น่าจะจัดบริการการศึกษาและบริการสาธารณสุขประเภทอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนได้มากขึ้น เด็กชายจิตเริ่มมีความเห็นว่า ประชาชนควรจะร่วมมือเสียภาษีให้รัฐบาลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพื่อรัฐบาลจะได้นำรายได้จากการเก็บภาษีอากรไปใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วไป ดังเช่นบริการการศึกษา เป็นต้น

เด็กชายจิตเริ่มเห็นด้วยกับพี่ปู่ช่าในเรื่องที่ว่า การลงหนี้หรือหลักเลี้ยงการเสียภาษีอากรเป็นพฤติกรรมอันน่ารังเกียจ เป็นการเอารัดเอาเบรียบคนในสังคมเดียวกัน และเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ควรแก่การปราบตามและลงโทษ เพราะถ้าหากประชาชนพากันลงหนี้หรือหลักเลี้ยงไม่เสียภาษีอากร รัฐบาลย่อมจะไม่มีรายได้ที่จะนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม

คำตามท้ายบท

1. นักเรียนลองคิดว่าการศึกษามีคุณประโยชน์อะไรบ้าง
2. นักเรียนลองถามเพื่อน ๆ ว่า การศึกษาภาคบังคับ คืออะไร หลักสูตรการศึกษาภาคบังคับในปัจจุบัน ต้องใช้เวลาในการเล่าเรียนอย่างน้อยกี่ปี และเหตุใดรัฐบาลจึงกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ
3. นักเรียนลองพูดคุยกับผู้ปกครองดูว่าเอกชนหาเงินจากแหล่งใดมาใช้จ่ายในการจัดตั้งโรงเรียนราชภัฏ
4. นักเรียนทราบหรือไม่ว่า โรงเรียนรัฐบาลอาศัยเงินจากแหล่งใดมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน

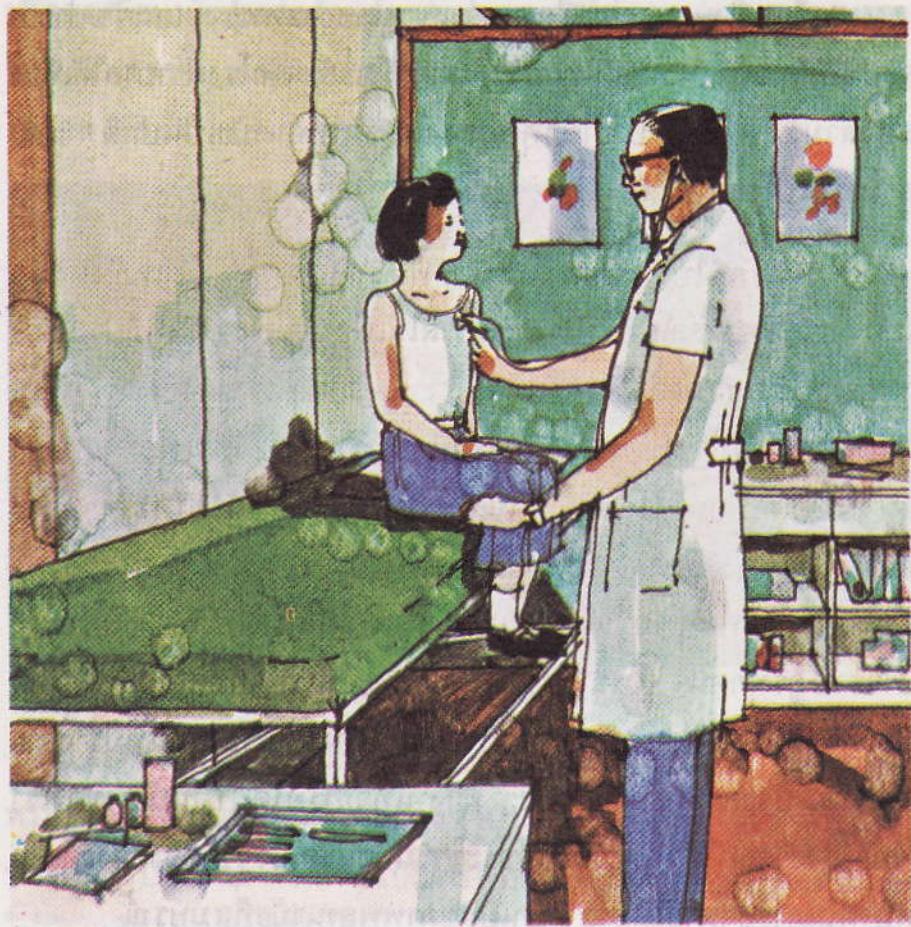
ความไม่น่าประทับใจของบ้านเดี่ยว

ผู้คนแอล้อดกันเข้าແກาเพื่อรับบัตรักษาพยาบาล บังก์รออย
เพื่อเข้าสู่ห้องตรวจโรค ตึกพยาบาลอันใหญ่โตมโหฬารคูคับแคบลง
ถนนใจ แม่พาเด็กหญิงนุ่มลมหายใจพยาบาลตั้งแต่เข้า กระนั้นก็ตาม
ก็ยังมีคนยืนรอทำบัตรักษาพยาบาลอยู่ก่อนแล้วเป็นจำนวนมาก การรับ
บริการจากโรงพยาบาลของรัฐ ต้องเสียเวลารออยู่นานนี้เสมอ แม่เอง

ไม่ค่อยอยากมาใช้บริการนัก เพราะคนที่มีอาชีพหาเข้ากินคำอย่างแม่การมาโรงพยาบาลมีผลให้ต้องขาดรายได้ไปโดยปริยาย แต่ถ้าการไข้ขึ้นของเด็กหญิงนุ่มลงทำให้แม่จำต้องละทิ้งงานชั่วคราว เพราะหลังจากที่ต้องหยุดโรงเรียน 3-4 วัน อาการไข้ก็ยังไม่กระเตือดขึ้น แม่รู้สึกว่า ยากลางบ้านที่ให้รับประทานไม่อารักษาให้หายได้ ที่พึงแหล่งสุดท้ายก็เห็นจะมีแต่โรงพยาบาลของรัฐนี่เอง เพราะหากจะพาไปคลินิกเอกชนคงต้องใช้จ่ายเงินมากกว่า ผู้คนที่แอดอัคยิดเยียดอยู่ในโรงพยาบาลเช้าวันนี้ ดูเหมือนจะมีฐานะไม่แตกต่างจากแม่เท่าใดนัก แม่ไม่เข้าใจว่าทำไมหนอรัฐบาลจึงไม่สร้างโรงพยาบาลและสถานอนามัยให้มากกว่านี้ เพื่อว่าผู้ที่มารับบริการจะได้ไม่ต้องเสียเวลา many เช่นนี้

กว่าที่เด็กหญิงนุ่มจะได้พบแพทย์เพื่อรับการรักษาพยาบาล ก็เป็นเวลาใกล้เที่ยง แพทย์วินิจฉัยว่า เด็กหญิงนุ่มป่วยเป็นไข้หวัดธรรมดา จึงสั่งจ่ายยาให้รับประทาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการรักษาพยาบาล แพทย์ย้ำว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างยิ่ง หากทุกคนรู้จักดูแลรักษาตนเอง ให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์และแข็งแรงอยู่เสมอ โอกาสที่จะเจ็บไข้ได้ปวยก็มีน้อยลงและความจำเป็นที่จะต้องมารับการรักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลของรัฐย่อมน้อยลงตามไปด้วย โรงพยาบาลจะได้รับรักษาพยาบาลแต่ผู้ที่มีอาการป่วยไข้ร้ายแรงเท่านั้น แต่ถ้าหากทุกคนไม่รู้จักดูแลรักษาตนเอง ถึงรัฐบาลจะสร้างโรงพยาบาลหรือสถานอนามัยเพิ่มขึ้นอีกมากเพียงใด ก็คงไม่เพียงพอแก่ความต้องการอยู่นั้นเอง แพทย์ย้ำต่อไปอีกว่า ในเรื่องของสุขภาพอนามัยนั้น การป้องกันโรคย่อมจะดีกว่าการรักษาโรค หากเราเข้าใจรับประทานอาหารให้ถูกต้องตามหลัก

โภชนาการ หมันออกกำลังกายอยู่เสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอสุขภาพ
อนามัยก็จะสมบูรณ์ และร่างกายก็จะแข็งแรง ยกที่โรคภัยไข้เจ็บจะมา^{มา}
แฝ้ำพาลได้ แต่ถ้าหากเรามีรู้จักดูแลสุขภาพของตนเอง ไม่เพียงแต่จะ
เจ็บไข้ได้ป่วยได้โดยง่ายเท่านั้น หากทว่ายังสร้างภาระให้แก่พ่อแม่และ
ญาติพี่น้องอีกด้วย เพราะไหนจะต้องมาวิตกกังวลกับอาการป่วยไข้ของ
เราแล้ว ยังต้องเสียเงินเสียทองและเสียเวลา กับการรักษาพยาบาลด้วย

เด็กหญิงนกุณฑุจะเชื่อตามคำแนะนำของแพทย์ และรับปากว่า จะปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นทุกประการ เมื่อกลับจากโรงพยาบาลได้เพียงสองสามวัน อาการป่วยไข้ก็ทุเลาลงจนสุขภาพอนามัยเป็นปกติ และสามารถไปโรงเรียนได้

วันแรกที่ไปโรงเรียน หลังจากพื้นจากการไข้ เด็กหญิงนกุณฑุได้เล่าประสบการณ์การไปโรงพยาบาลให้เพื่อน ๆ พูด คนที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกับเธอ ก็พากันผสมโรงพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน เพื่อนคนหนึ่งกล่าวว่าโรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยของรัฐมีไว้เพื่อช่วยรักษาคนจน แต่เพื่อนอีกคนหนึ่งกลับแย้งว่า คนรวยก็ได้รับประโยชน์จากโรงพยาบาลของรัฐเช่นเดียวกัน เด็กหญิงนกุณฑุบอกเพื่อน ๆ ว่า รัฐบาลมิได้จัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นเพื่อคนกลุ่มนี้ก็กลุ่มใดโดยเฉพาะ หากแต่เพื่อราษฎรทุกคน เพราะสุขภาพอนามัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม หากประเทศชาติมีแต่ประชาชนที่มีร่างกายอ่อนแอ ป่วยกระเสาะกระระยะ ทำงานทำการมิได้ บ้านเมืองของเรา ก็ยากที่จะพัฒนาได้ เพราะมิแต่ประชาชนอ่อนแอ รัฐบาลจึงต้องถือเป็นหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนมีสุขภาพดีและสมบูรณ์

เพื่อนอีกคนหนึ่งแสดงความสงสัยว่า หากโรงพยาบาลและสถานีอนามัยเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม เหตุใดรัฐบาลจึงไม่จัดตั้งโรงพยาบาลและสถานีอนามัยในท้องที่และภูมิภาคต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อนคนนี้มาจากการต่างจังหวัด เข้าเล่าให้ฟังว่า เวลาที่คนในบ้านเจ็บไข้ได้ป่วย ต้องใช้เวลาเดินทางเกือบครึ่งวันเพื่อไปโรงพยาบาล远გาล อำเภอ เด็ก ๆ ทุกคนมีความเห็นร่วมกันว่า รัฐบาลควรจะจัดให้มีโรงพยาบาล

หรือสถานีอนามัยประจำตำบลทุกตำบล แต่ก็ไม่ทราบว่า ทำไม้รัฐบาล จึงไม่ทำเช่นนั้น พอดีครูประจำชั้นเดินผ่านมา เด็ก ๆ จึงพากันไถ่ถาน ในข้อสงสัยนั้น

สถานีอนามัยตำบลสร้างขึ้นด้วยเงินภาษีอากร

ครูตอบว่า เพราะรัฐบาลมีเงินไม่มากพอที่จะจัดให้มีโรงพยาบาล หรือสถานีอนามัยพร้อมกันทุกแห่งทั่วประเทศได้ แต่ก็อาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันรัฐบาลได้ขยายงานด้านบริการสาธารณสุขครอบคลุมส่วนภูมิภาค ไปบ้างแล้ว โดยขณะนี้มีโรงพยาบาลครอบทุกจังหวัด แต่สำหรับระดับ อำเภอได้จัดให้มีโรงพยาบาลอำเภอครอบคลุมได้เพียงประมาณร้อยละ หกสิบของจำนวนอำเภอทั้งหมด และระดับตำบลได้จัดให้มีสถานีอนามัย ตำบลครอบคลุมได้ประมาณร้อยละหกสิบเก้าของจำนวนตำบลที่ควร จะมีสถานีอนามัยตั้งอยู่ ส่วนในระดับหมู่บ้านก็ได้จัดให้มีสถานีอนามัย และสำนักงานพดุงครรภ์ไปแล้วประมาณร้อยละสิบของจำนวนหมู่บ้าน ทั้งหมด และขณะนี้รัฐบาลได้มีนโยบายในการที่จะเร่งรัดบริการสาธารณสุข

ในภูมิภาคตั้งแต่ระดับอำเภอลงไป ทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น ฉะนั้น ในอนาคตเราจะคงจะมีโรงพยาบาลหรือสถานีอนามัยประจำตำบลทุกตำบลเช่นกัน

ครูตามกลับไปว่า รัฐบาลหาเงินมาจากการแหล่งใดบ้าง เด็กชายจิตชีงได้ร่วมวงสนทนากับครูด้วยตอบว่า รัฐบาลหาเงินส่วนใหญ่จากการเก็บภาษีอากร และนำเงินภาษีนั้นมาใช้จ่ายในการจัดสรรงบการสาธารณสุข ต่าง ๆ ครูเสริมว่าเมื่อรัฐเก็บภาษีได้ไม่มากพอ รัฐบาลก็ไม่สามารถจัดสรรงบการสาธารณสุขและบริการอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น พลเมืองที่ดีจะต้องไม่หลบหนีหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร เพราะนอกจากเป็นการแสดงความเห็นแก่ตัวที่เออบริษัทเพื่อนร่วมชาติแล้ว ยังมีความผิดที่จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย โดยอาจถูกปรับหรือทั้งถูกปรับและจำคุกด้วย

เด็กหญิงนฤมลถามครูว่า ทำไมโรงพยาบาลจึงมีทั้งที่เป็นของรัฐบาลและของเอกชน

ครูตอบว่า เนื่องจากบริการทางแพทย์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนทำให้รัฐไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยวงเงินงบประมาณที่รับการจัดสรรถูกได้ จึงมีนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุขด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขโดยสะดวกและรวดเร็ว ทำให้มีโรงพยาบาลทั้งของรัฐและของเอกชน เพื่อคนหนึ่งของเด็กหญิงนฤมลถามว่า เมื่อเอกชนสามารถลงทุนตั้งคลินิกหรือสถานพยาบาลได้ เหตุใดจึงไม่ปรากฏว่ามีคลินิกเอกชนใน

ชนบทส่วนใหญ่ของประเทศไทย ครูตอบว่า มีสาเหตุหลายประการที่ทำให้เป็นเช่นนี้ เป็นดังนี้

ประการแรก เพราะแพทย์ส่วนใหญ่ชอบอยู่แต่ในตัวเมือง ไม่ชอบออกไปทำงานในชนบท ชนบทจึงมีปัญหาการขาดแคลนแพทย์แม้แต่โรงพยาบาลหรือสถานอนามัยของรัฐในต่างจังหวัดก็ยังมีปัญหา เช่นว่านี้ ครูกล่าวว่า หากนักเรียนคนใดมีอาชีพแพทย์ในอนาคต ควรจะอุทิศตนออกไปทำงานในชนบท ครูอธิบายต่อไปว่า

ประการที่สอง การที่เอกชนไม่นิยมตั้งคลินิกในชนบทก็ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทเป็นผู้มีรายได้น้อย คลินิกเอกชนต้องคิดค่ารักษาพยาบาลในอัตราที่คุ้มกับต้นทุนที่ต้องเสีย อัตราค่ารักษาพยาบาล ดังกล่าวมักจะสูงเกินกว่าที่ประชาชนในชนบทจะเสียได้

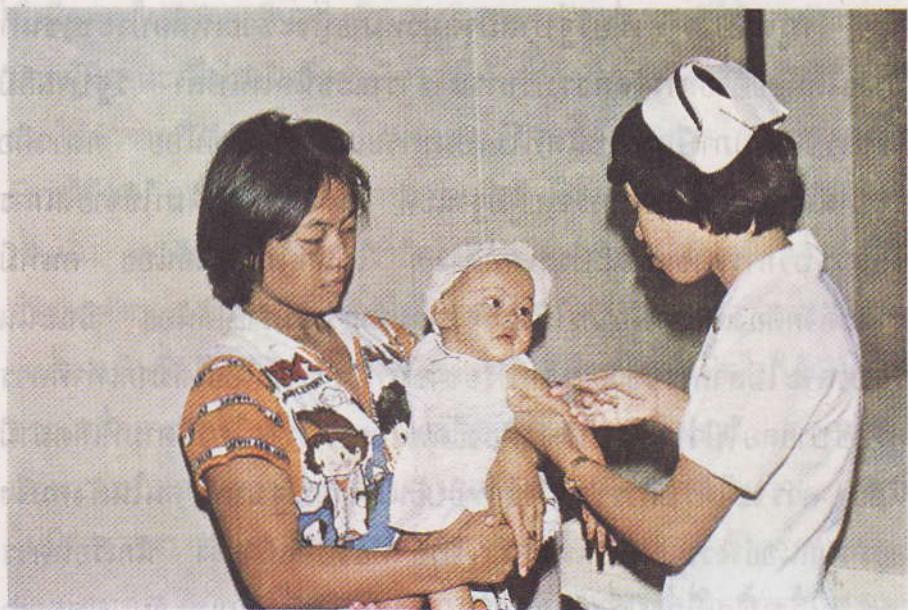
เด็กชายจิตกล่าวเสริมว่า เมื่อเป็นดังนี้ รัฐบาลก็ควรที่จะมุ่งจัดให้มีบริการสาธารณสุขในชนบทมากขึ้น เพราะประชาชนในชนบทมีปัญหาการขาดแคลนบริการสาธารณสุขมากกว่าประชาชนในตัวเมือง มิหนำซ้ำส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน ครูตอบว่า ความเห็นของเด็กชายจิต เป็นความเห็นที่ถูกต้อง ซึ่งรัฐบาลได้เห็นปัญหานี้เช่นกัน และได้พยายามแก้ไข ดังจะเห็นจากแนวโน้มนโยบายสาธารณสุขในระยะแพนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ฉบับที่ 5 ที่มุ่งสนับสนุนบริการสาธารณสุขระดับห้องเรียนมากกว่าส่วนกลาง โดยได้วางนโยบายหลักที่จะเร่งรัดดำเนินงานสาธารณสุข มูลฐานในระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน โดยจะจำกัดการขยายตัวของสถานบริการขนาดใหญ่ในเขตเมือง และจะให้การสนับสนุนพื้นที่รายได้น้อยในการรักษาพยาบาลเป็นพิเศษ

เด็กหญิงนถุณลตามครูว่า รัฐบาลจะสามารถช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยได้อย่างไร

ครูตอบว่า การจัดสรรบริการสาธารณสุขนิดให้เปล่าแก่ผู้มีรายได้น้อยเป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐบาลสามารถจะทำได้ เช่น ให้ผู้มีรายได้น้อยได้เข้าโรงเรียนโดยไม่ต้องเสียเงินบำรุงการศึกษา หรือให้ผู้มีรายได้น้อยได้รับบริการสาธารณสุขโดยไม่เสียค่าบริการ เป็นต้น เด็กหญิงนถุณลแสดงความสนใจว่า หากโรงเรียนของรัฐบาลไม่เก็บเงินบำรุงการศึกษาและโรงพยาบาลของรัฐไม่เก็บค่ารักษาพยาบาล รัฐบาลมิต้องขาดทุนมากมายหรอกหรือ แล้วรัฐบาลจะหาเงินมาจากการแสลงได้มาจัดสรรบริการสาธารณสุขเหล่านี้ เพราะแม้ในยามที่โรงพยาบาลของรัฐยังเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลอยู่บ้าง โดยเฉพาะค่ายา รัฐบาลก็ยังมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะขยายบริการสาธารณสุขให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง เมื่อไม่มีการเก็บค่ารักษาพยาบาลเสียแล้ว รายได้ของรัฐบาล จะไม่ขาดหายมากยิ่งขึ้นหรอกหรือ

ครูตอบว่า การจัดสรรบริการสาธารณสุขนิดให้เปล่าแก่ประชาชนย่อมทำให้รัฐบาลมีภาระในการหาเงินมากกว่ากรณีที่มีการเก็บค่าบริการแต่ไม่ว่าจะเป็นประการใดเงินส่วนใหญ่ที่รัฐบาลหาได้ ได้มาจาก การเก็บภาษีอากร หากรัฐบาลต้องการจัดสรรบริการสาธารณสุขนิดให้เปล่าแก่ประชาชนที่มีรายได้น้อย รัฐบาลจะต้องหาเงินเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลจะต้องหารายได้จากการเก็บภาษีอากรเพิ่มขึ้น

คำอธิบายของครู ทำให้เด็กชายจิตหวานนึกถึงคำพูดของพ่อปีรีชา ที่ว่า การที่รัฐบาลมีอำนาจในการเก็บภาษีอากรนี้เอง ทำให้รัฐบาลไม่

การจัดบริการสาธารณสุข

จำเป็นต้องขายบริการสาธารณสุขแก่ประชาชนโดยตรง เพราะรัฐบาลสามารถขายโดยอ้อมด้วยการเก็บภาษีอากรมา ก่อนแล้วนำรายได้จาก การเก็บภาษีอากรมาใช้จ่ายในการจัดสรรงบริการสาธารณสุขให้แก่ประชาชน ในภายหลัง แต่ขณะเดียวกันนี้เด็กชายจิตก่อตนึกถึงคำพูดของพ่อเมื่อได้ว่า ประชาชนทุกคนมีส่วนเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลด้วยกันทั้งสิ้น ไม่ทาง ตรงก็ทางอ้อมไม่ว่าจะยากดีมีเงินเพียงใด เด็กชายจิตจึงถามครูขึ้นมาว่า หากรัฐบาลจำเป็นต้องเก็บภาษีอากรมากขึ้น และผู้มีรายได้น้อยต้อง เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลมากขึ้น โดยไม่แตกต่างจากผู้มีฐานะดีเท่าใดนัก ถึงผู้มีรายได้น้อยจะได้รับบริการสาธารณสุขนิดให้เปล่าจากรัฐบาล ก็คงไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร เพราะผู้มีรายได้น้อยยังคงต้องเสียภาษี อากรแก่รัฐบาลอยู่นั้นเอง

ครูตอบว่า เมื่อรัฐบาลมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยด้วยการจัดสรรงบริการสาธารณสุขนิดให้เปล่า รัฐบาลก็มีวิธีการจัดเก็บภาษีอากรชนิดที่ไม่เป็นภาระแก่ผู้มีรายได้น้อย กล่าวคือรัฐบาลจะจัดเก็บภาษีอากรจากผู้มีฐานะดี แล้วนำรายได้มาใช้จ่ายในการจัดสรรงบริการสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย คนที่มีฐานะดีจักต้องเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลมากกว่าผู้มีรายได้น้อย มิฉะนั้นรัฐบาลจะไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยได้มากเท่าที่ควรครูอธิบายต่อไปว่า รัฐบาลจัดต้องยึดหลักการที่ว่า โครงสร้างที่เกิดมา มีน้อย ควรจะได้รับการช่วยเหลือหรือยื้อนี้ให้กับรัฐบาล คนในสังคมจึงอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุขได้ ครูย้ำต่อไปอีกด้วยว่า นักเรียนควรจะรู้จักเอื้อเพื่อเพื่อแผ่เชิงกันและกัน ช่วยเหลือเชิงกันและกัน และอย่าเอาวัดเอาเบรี่ยบผู้อื่น

การสอนหน้าจัตุรัศมีโรงเรียนบอกเวลาให้นักเรียนเตรียมเข้า文科เพื่อเตรียมชาติ ในระหว่างนั้นเด็กหญิงนฤมลนีกับทวนการสอนหน้าในเช้าวันนี้ เด็กน้อยได้เรียนรู้ว่า รัฐบาลมิได้เก็บภาษีอากรเพียงเพื่อต้องการหารายได้เพียงอย่างเดียว รัฐบาลยังอาจใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยได้อีกด้วย เด็กหญิงนฤมลได้เรียนรู้ว่า การเก็บภาษีอากรของรัฐบาล ย่อมสร้างภาระแก่ประชาชนผู้เสียภาษีนั้น ปัญหาจึงมีอยู่แต่เพียงว่า รัฐบาลต้องการให้ภาระภาษีตกแก่ประชาชนกลุ่มใดในสังคม ในประเทศไทยที่กำลังพัฒนา เช่นประเทศไทยนี้ เด็กหญิงนฤมลเห็นด้วยกับครูอย่างยิ่งว่าประชาชนที่มีฐานะดี ควรจะรับภาระภาษีมากกว่าประชาชนที่มีรายได้น้อย เพราะผู้มีรายได้น้อย

ซึ่งมีฐานะไม่มีอันจะกินอยู่แล้ว คงมิอาจทนรับภาระภาษีได้มากนัก และหากผู้มีฐานะดีไม่ยอมเสียภาษีอาการให้แก่รัฐบาล แล้วรัฐบาลจะไปหารายได้มาจากการที่ไหน เด็กหญิงنعمลหลับตาเนกภาพดูว่า หากรัฐบาลไม่มีรายได้เลย อะไรมาก็เกิดขึ้น ตามความคิดคำนึงของเด็กน้อย ในสถานการณ์ เช่นนั้น ชาติบ้านเมืองของเราก็คงจะไม่มีกองทัพอันเข้มแข็งที่จะต่อต้านอิหริราชศัตรุ คงจะไม่มีตำรวจให้ความคุ้มครองประชาชน อาชญากรรม จะต้องเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก ผู้ที่มีรายได้ไม่เพียงพอ เมื่อไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลก็คงจะดำรงชีวิตอยู่ด้วยความลำบาก สังคมจะมีแต่ความระส่ำระสาย การจราจรบนท้องถนนนักคงติดขัดวุ่นวาย เพราะไม่มีตำรวจจราจรและสัญญาณไฟจราจรบนท้องถนน บริการสาธารณูปะรังเกห์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบริการการศึกษาหรือบริการสาธารณูปะรังเกห์คงจะมีน้อยลง เพราะรัฐบาลไม่สามารถที่จะจัดบริการเหล่านี้ต่อไปอีกได้ และใครเล่าจะมาช่วยฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนในยามที่อหิภูตโรคระบาด เด็กหญิงنعمลนึกไม่ออกว่า ในสภาพการณ์เช่นนี้ผู้ที่มีฐานะดีถึงจะรายล้นฟ้าอย่างไร จะมีชีวิตอยู่ด้วยความสุขได้อย่างไร ถึงตอนนั้นเงินก็มิอาจซื้อความสุขได้ เด็กหญิงنعمลนึกอยู่ในใจว่า หากตนกล้ายเป็นคนร้ายในอนาคต ก็จะยืนยомเสียภาษีอาการให้แก่รัฐบาลมากกว่าผู้ที่ยากจนกว่าตน เดือนน้อยเริ่มจะเข้าใจคำพูดของครูว่า คนมั่งมีควรจะเสียสละมากกว่าคนยากจนและรัฐบาลจะต้องช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยโดยยึดถือหลักการว่า ใครที่เกิดมา มีน้อย ควรจะได้รับการช่วยเหลืออย่างมาก

แต่เด็กหญิงنعمลนึกไม่ออกว่า ถ้าจะให้ผู้มีฐานะดีรับภาระภาษี

มากกว่าผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลควรจะจัดเก็บภาษีอากรประเภทใดบ้าง และควรจัดเก็บอย่างไร

คำถามท้ายบท

- นักเรียนลองคิดว่าคำกล่าวต่อไปนี้ถูกต้องไหม เพาะะอะไร “ผู้มีรายได้ควรรับภาระภาษีมากกว่าผู้มีรายได้น้อย”
- นักเรียนทราบไหมว่า เหตุใดโรงพยาบาลและสถานอนามัยของรัฐ จึงเรียกเก็บค่าบริการจากคนไข้มากกว่าคลินิกและโรงพยาบาลเอกชน
- นักเรียนลองคุยกับผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดดูว่า รัฐบาลเก็บภาษีอากรเพื่อนำไปใช้จ่ายอะไร

คำอธิบายศัพท์

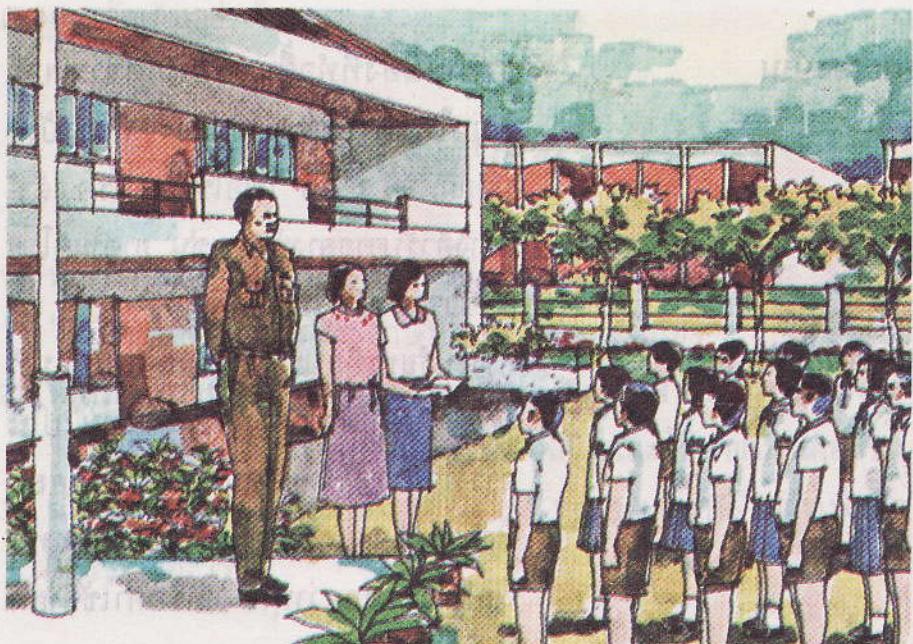
ยกกลางบ้าน

ยาพื้นเมืองที่ทำขึ้นหรือสกัดจากพวงสมุนไพรหรือของป่าต่าง ๆ ที่ชาวบ้านบอกกันต่อ ๆ มา เพื่อใช้รักษาโรค ตัวอย่างคำรับยกกลางบ้าน เช่น ยา atanxโมยยาเขียว ยาน้ำ เป็นต้น

อัตราที่คุ้มกับต้นทุน

การเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนที่ได้รับกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ลงทุนไปในการทำการค้าโดยคิดเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งค่าที่ได้จะแสดงว่าได้รับผลตอบแทนพอดีหรือมากกว่าทุน หรือค่าใช้จ่ายที่ลงไป

ยาเสพติดเป็นภัยต่อชีวิตเป็นพิษต่อสังคม

หลังจากการเคารพ งชาติและสหกรณ์ในเช้าวันนี้ ครูใหญ่ได้กล่าวอบรมนักเรียนให้ทราบถึงโทษของยาเสพติด พร้อมทั้งตักเตือนว่า นักเรียนไม่ควรจะทดลองเสพยาเสพติด และเมื่อเข้าห้องเรียน ครูประจำชั้นแล้วให้ฟังว่า เด็กนักเรียนคนหนึ่งซึ่งมิได้อยู่ห้องเดียวกับเด็กชายจิตติดเอโรอีน และประกอบอาชญากรรม ด้วยการขโมยสิ่งของจากร้านสรรพสินค้าแห่งหนึ่งแต่ถูกตำรวจจับได้ อันเป็นเหตุให้ครูใหญ่ต้องมาอธิบายถึงโทษของยาเสพติดในเช้าวันนี้

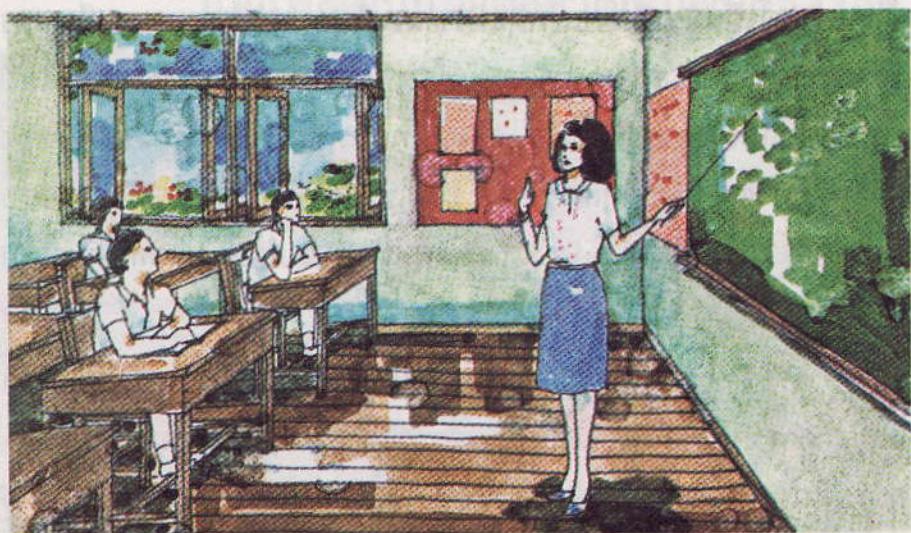
ครูกล่าวว่า ยาเสพติดมีหลายชนิด เช่น เอโรอีน ผีน และกัญชา เป็นต้น เหตุที่เรียกว่า “ยาเสพติด” นั้น ก็เพราะว่า หากผู้ใดทดลองเสพเข้าไปแล้ว ก็ยากที่จะถอนตัวได้ แต่ครูก็บอกด้วยว่า ในบรรดายาเสพติด

ทั้งหลายເຊໂຣີນນັບເປັນຍາເສພຕິດທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ ຜູ້ທີ່ເຄຍເສພຈະມີອາການ
ຖຽນທຽບແລະອຍກທີ່ຈະເສພດ່ວ່າ ທັ້ງ ຈົດ ທີ່ເຊໂຣີນໄມ່ເພີ່ງແຕ່ຈະໄມ່ມີ
ປະໂຍືນ໌ແກ່ຮ່າງກາຍເທົ່ານັ້ນ ພາກຍັງບັນທອນສຸຂພາພແລະທໍາລາຍຊື່ວິຫຼວງ
ຜູ້ເສພອີກດ້ວຍ ດົນທີ່ຕິດເຂໂຣີນ ເມື່ອໄມ່ມີເງິນທີ່ຈະຫຼືອກົມຈະປະກອບ
ອາຊຸງກາຮົມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາຊື່ງທຮພຍສິນເງິນທອງສໍາຫັກແລກເປັນກັບ
ເຂໂຣີນ

ຄຽບອກວ່າ ເຊັ່ນກໍເຮັດວຽກຄົນທີ່ຂໍໂມຍສິ່ງຂອງຈາກຮ້ານສຽງສິນຄ໏າ
ແລະຄູກຕໍ່ວຽກຈັບໄດ້ນັ້ນ ໄທກັບຕໍ່ວຽກຈຳວ່າ ເຫດທີ່ຕ້ອງກະທຳການໂຈ-
ກາຮົມນັ້ນກໍເພຣະຕຸ້ນກໍຕ້ອງການຫາເງິນໄປຫຼືອເຂໂຣີນນັ້ນເອງ ເມື່ອຄູກຄາມວ່າ
ເຫດໃຈ້ງຕິດເຂໂຣີນ ເຊັ່ນນີ້ກໍຕອບວ່າ ມີໝາຍແປລກໜ້າໃຫ້ກົດລອງສູບ
ໂດຍຫລວກວ່າ ສູບແລ້ວຈະຮູ້ສຶກສົດຊື່ນໍ້າເມື່ອນີ້ສວັບຮົມ ແຕ່ເມື່ອກົດລອງ
ສູບແຕ່ເພີ່ງເລັກນ້ອຍ ກົກລັບຄອນຕ້ວໄມ້ເຈື້ນ ແລະໝາຍແປລກໜ້າຄົນເດືອຍ
ກັນນີ້ຄອຍບົງກາຣໃຫ້ປະກອບອາຊຸງກາຮົມຕ່າງ ແລ້ວແລກເປັນກັບເຂໂຣີນ

ຄຽກລ່າວຕ່ອໄປວ່າ ນັກເຮັດວຽກໄວ້ວ່າງໃຈຄົນແປລກໜ້າ ພາກມີ
ຜູ້ໜີບຢືນໃຫ້ຂະໜາດສູບຫີ່ວັນປະການ ກີ່ໃຫ້ສັງກວໄວ້ວ່າ ອາຈເປັນຍາເສພຕິດ
ມີຈະນັ້ນຈະປະສົບຫະຕາກາຮົມເຊັ່ນເດີວັນນັ້ນກໍເຮັດວຽກຄົນທີ່ຄູກຕໍ່ວຽກຈັບນັ້ນ

ຄຽວອົບຍາວ່າ ກາຣົລິຕ ກາຣ້າຍ ແລະກາເສພເຂໂຣີນນັ້ນເປັນ
ກະທຳທີ່ຜິດກົງໝາຍ ເພຣະເຂໂຣີນເປັນສິນຄ໏າທີ່ໃຫ້ໂທເກ່ສັງຄມ
ໂດຍສ່ວນຮວມ ຮັບປາລົງໃຈ້ດ້ວຍກົງໝາຍຫ້າມມີໃໝ່ກາຣົລິຕ ກາຣ້າຍ ແລະ
ກາເສພເຂໂຣີນ ເຊັ່ນໝາຍຈົດນີ້ກອງຢູ່ໃນໃຈວ່າ ຮັບປາລ້າງທໍາຕົວເປັນ “ຄຸນ
ພ່ອຮູ້ດີ” ໄດ້ຈີ່ຈົງ ສິ່ງທີ່ເປັນປະໂຍືນ໌ແກ່ສັງຄມໂດຍສ່ວນຮວມ ຮັບປາລ
ກົບບັງຄັບໃຫ້ປະຊາບຣິໂກຄ ຕັງກົນຂອງກາສຶກຂາກາຄບັງຄັບເປັນຕົ້ນ

ส่วนสิ่งที่เป็นโทษแก่สังคมอย่างมาก ดังเช่นเออีนรัฐบาลก็ออกกฎหมายห้ามให้มีการผลิต การขาย และการเผยแพร่

ครูอธิบายต่อไปว่า ตามปกติการห้ามให้บริโภคสินค้าหรือบริการใด ๆ รัฐบาลมักจะเลือกประกาศห้ามเฉพาะแต่กรณีที่จะมีผลเสียอย่างมากแก่สังคมโดยส่วนรวมเท่านั้น เออีนและกัญชาเป็นตัวอย่างของกรณีเช่นว่านี้ ส่วนสินค้าที่เป็นโทษเฉพาะบุคคล โดยไม่ก่อผลเสียแก่สังคมมากนัก รัฐบาลไม่ถึงกับมีการประกาศห้ามให้มีการผลิตหรือการบริโภค ครูยกตัวอย่างว่า บุหรี่แม้จะเป็นสิ่งเสพติด แต่รัฐบาลยังคงปล่อยให้มีการผลิตและสูบได้ เพราะเห็นว่า บุหรี่แม้จะเป็นโทษแก่ผู้สูบ แต่โทษที่เกิดขึ้นนั้นมีได้มีผลกระทบต่อกันอื่น ๆ ในสังคมมากนัก จึงมิได้ประกาศห้ามให้มีการผลิตหรือห้ามให้สูบ แต่ครูก็ยังกล่าวด้วยว่า ในประเทศไทยรัฐบาลมีนโยบายไม่ส่งเสริมให้ประชาชนสูบบุหรี่ จึงให้ผู้ผลิตบุหรี่พิมพ์ข้อความที่ชองบุหรี่ว่า “สูบบุหรี่อาจเป็นอันตรายต่อ

สุขภาพ” ทั้งนี้เพื่อเดือนสติผู้สูบบุหรี่ อันอาจมีผลให้การสูบบุหรี่ลดน้อยลง เด็กชายจิตนึกอยู่ในใจว่า เย็นวันนี้จะกลับไปดูซองบุหรี่ของพ่อว่า มีข้อความทำนองนี้ปรากฏอยู่หรือไม่

ครูกล่าวว่า รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลทุกชีวิตรุ่นของประชาชน สิ่งใดที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน รัฐบาลจะพยายามส่งเสริมให้มีสิ่งนั้น ส่วนสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ รัฐบาลก็จะไม่ส่งเสริมให้มี ครูบอกว่า รัฐบาลไม่เพียงแต่จะมีอำนาจในการออกกฎหมายเพื่อบังคับให้ประชาชนเรียนหนังสือหรือออกกฎหมายห้ามไว้ให้มีการผลิต การขาย และการเผยแพร่องค์กรอื่นเท่านั้น รัฐบาลยังอาจใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์และสังคมได้อีกด้วย

เด็ก ๆ พากันสงสัยว่า รัฐบาลจะมีบทบาทเช่นว่านั้นได้อย่างไร

ครูอธิบายว่าหากรัฐบาลไม่ต้องการให้ประชาชนใช้จ่ายเงินซื้อสินค้าเกินกว่าความจำเป็น รัฐบาลก็อาจเรียกเก็บภาษีจากสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยในอัตราสูง ส่วนสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพ รัฐบาลอาจไม่เก็บภาษีเลยหรือเรียกเก็บในอัตราต่ำได้

ครูอธิบายว่า ผู้ที่ประกอบธุรกิจการค้า จะต้องเสียภาษีการค้าให้แก่รัฐบาล ผู้ที่ประกอบธุรกิจการค้า เมื่อต้องเสียภาษีการค้า ก็จะนำเงินภาษีที่ต้องเสียนี้มารวมไว้ในราคัสินค้า การเก็บภาษีการค้าจึงมักทำให้ราคาสินค้าแพงขึ้น ครูอธิบายต่อไปว่า สินค้าที่มีการซื้อขายกันในตลาดนั้น มิได้เสียภาษีการค้าในอัตราเท่ากัน สินค้าบางประเภทต้องเสียภาษีการค้าในอัตราสูงบางประเภทก็เสียในอัตราต่ำ

ด้วยเหตุที่การเก็บภาษีอากรมักจะทำให้ราคสินค้าแพงขึ้น เนื่องจากผู้ผลิตหรือผู้ขายพยายามผลักภาระภาษีไปให้แก่ผู้บริโภค ครูจึงกล่าวว่า รัฐบาลสามารถจะใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการบริโภคของประชาชนได้ สินค้าประเภทใดที่รัฐบาลต้องการให้ประชาชนลดการใช้จ่ายในการบริโภคลง รัฐบาลก็อาจขึ้นอัตราภาษีการค้าที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบธุรกิจการค้าสินค้านิดนั้น ๆ ส่วนสินค้าประเภทใดที่ประชาชนจำเป็นต้องใช้จ่ายในการบริโภค รัฐบาลก็เรียกเก็บภาษีในอัตราต่ำ ๆ เพื่อมิให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชน

ครูอธิบายต่อไปว่า รัฐบาลไม่เพียงแต่จะใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการบริโภคของประชาชนเท่านั้น รัฐบาลยังอาจใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการผลิตของพ่อค้านายทุนอีกด้วย

เด็กนักเรียนพากันถามว่า รัฐบาลจะทำเช่นนั้นได้อย่างไร

ครูอธิบายว่า บริษัทธุรกิจทั้งหลายเมื่อค้าขายมีกำไร จะต้องเสียภาษีกำไร หรือที่ทางราชการเรียกว่า ภาษีเงินได้นิตบุคคล ซึ่งเป็นภาษีที่เรียกเก็บจากกำไร หากรัฐบาลกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิตบุคคลไว้ร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิ บริษัทที่มีกำไรสุทธิ 100 บาท จะต้องเสียภาษีเงินได้นิตบุคคลให้แก่รัฐบาล 40 บาท ส่วนบริษัทที่ไม่มีกำไรสุทธิ ก็ไม่ต้องเสียภาษีประเภทนี้แต่ประการใด ดังนั้นหากรัฐบาลต้องการส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าหรือบริการประเภทใด หรือส่งเสริมให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทใด รัฐบาลก็อาจยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีที่จัดเก็บนี้

ครูเล่าว่า อุตสาหกรรมในเมืองไทยได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ภายในระยะเวลาประมาณ 20 ปีที่ผ่านมา นี้ ก็ เพราะรัฐบาลได้ให้สิ่ง จูงใจทางภาษีอากรแก่ผู้ที่ลงทุนในกิจการที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริม สิ่ง จูงใจทางภาษีอากร ก็คือ การยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรที่เรียกเก็บ นั้นเอง ครูอธิบายต่อไปว่า เหตุที่เราถือว่า การยกเว้นหรือลดหย่อน ภาษีอากรที่จัดเก็บเป็นการให้ “สิ่งจูงใจ” ก็ เพราะเหตุว่า เมื่อผู้ประกอบ ธุรกิจอุตสาหกรรมได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรบางประเภท หรือ เสียในอัตราที่ต่ำกว่าปกติ โอกาสที่จะมีกำไรมากขึ้นจากการประกอบ การก็จะมีมากขึ้น ครูยกตัวอย่างให้เห็นจริงว่า บริษัทสองบริษัทมีกำไร สุทธิ 100 บาทเท่ากัน บริษัทที่หนึ่งต้องเสียภาษีเงินได้นิตบุคคลร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิ บริษัทนี้จะต้องชำระภาษีเงินได้นิตบุคคลให้แก่ รัฐบาล 40 บาท ดังนั้นกำไรสุทธิที่เหลือหลังจากการชำระภาษีจึงมี เพียง 60 บาท แต่ถ้าหากบริษัทที่สองไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิตบุคคล บริษัทนี้ก็จะมีกำไรสุทธิ 100 บาท ครูถามเด็กนักเรียน หากให้เลือก เป็นเจ้าของบริษัทจะเลือกเป็นเจ้าของบริษัทใด เด็ก ๆ พากันตอบว่า เลือกเป็นเจ้าของบริษัทที่สอง

เมื่อช่วงแรกในเช้าวันนี้สิ้นสุดลง เด็กชายจิตนึกทบทวนว่า ตนได้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง เขาได้เรียนรู้ว่า ยาเสพติดเป็นสิ่งที่เป็นโทษ ไม่เฉพาะแต่ผู้เสพติดเท่านั้น หากยังเป็นโทษแก่สังคมโดยส่วนรวมด้วย เด็กชายจิตนึกภาพดูว่า หากเยาวชนของชาติพากันติดยาเสพติด ชาติ บ้านเมืองจะมีสภาพการณ์อย่างไรบ้าง ในความคิดคำนึงของเด็กชายจิต บ้านเมืองของเราจะมีแต่ประชาชนที่อ่อนแอด ป้าโคร ทำงานทำการมิได้

โจรผู้ร้ายคงชูกชุม สังคมมีแต่ความระสำราษสาย สังคมเช่นนี้จะเจริญก้าวหน้าได้อย่างไร หากมีแต่พลเมืองประเกคนี้ เด็กน้อยตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่า คนจะไม่เสพสิ่งเสพติด ไม่ว่าจะเป็นเอโรอิน กัญชา หรือบุหรี่ ทั้งยังตั้งใจอีกด้วยว่า เมื่อกลับถึงบ้านเย็นวันนี้ คนจะบอกให้พ่อทราบถึงโทษของการสูบบุหรี่

เด็กชายจิตได้เรียนรู้ว่า สิ่งที่เป็นโทษทั้งส่วนบุคคลและแก่สังคม รัฐบาลสามารถออกกฎหมายห้ามไม่ให้มีการผลิต การขาย และการบริโภค สิ่งนั้นได้ ดังเช่น เอโรอิน และกัญชา เป็นต้น ส่วนสิ่งที่เป็นประโยชน์ ทั้งแก่บุคคลแต่ละบุคคล และแก่สังคมโดยส่วนรวมอย่างมาก ดังเช่น การศึกษาภาคบังคับ รัฐบาลก็มีอำนาจที่จะออกกฎหมายบังคับให้ประชาชน บริโภคหรือมีสิ่งนั้นได้อีกเช่นกัน

เด็กชายจิตได้เรียนรู้อีกด้วยว่า การจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาล มีได้มี vat ถุประสงค์เพียงเพื่อการหารายได้เท่านั้น ทว่ารัฐบาลยังสามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการดูแลให้เกิดสิ่งที่พึงปรารถนาอีกด้วย รัฐบาลสามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาความยากจน รัฐบาลสามารถใช้ภาษีอากรเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในการบริโภคของประชาชนและรัฐบาลสามารถใช้ภาษีอากร เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการลงทุนของเอกชน ซึ่งมีผลในการเปลี่ยนแปลงพุทธิกรรมในการผลิตของเอกชน เด็กชายจิตรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เรียนรู้สิ่งเหล่านี้ เด็กน้อยเริ่มเข้าใจว่า การที่โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ผุดขึ้นอย่างมากมาย ก็เป็นเพราะเหตุว่า รัฐบาลให้สิ่งจูงใจทางภาษีอากร อันได้แก่ การยกเว้นหรือการลดหย่อนภาษีนั่นเอง

คำถ้าท้ายบท

1. นักเรียนลองคิดว่า เหตุใดรัฐบาลจึงออกกฎหมายห้ามมิให้มีการผลิต การขายและการเผยแพร่เอโรติค
2. นักเรียนคิดว่า รัฐบาลควรออกกฎหมายห้ามมิให้มีการผลิตบุหรี่หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. นักเรียนเข้าใจว่าการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไรบ้าง
4. ลองคุยกับครูถึงความหมายของภาษีการค้า
5. จากความรู้ในการอ่านบทนี้ นักเรียนทราบใหม่ว่า รัฐบาลมีวิธีการให้สิ่งจูงใจทางภาษีอากรแก่นักลงทุนอย่างไร

คำอธิบายศัพท์

การบริโภค

กำไรสุทธิ

นายทุน

ยาเสพติด (ให้โทษ)

สิ่งเสพติด

กิน เสพ ใช้สิ่งเปลือง ใช้สอย จับจ่าย ราคาขายหักด้วยต้นทุนในการผลิตและหักด้วยค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่น ๆ ผลลัพธ์คือกำไรสุทธิ

เจ้าของเงินหรือเจ้าของทุนที่ใช้ในการผลิตกรรม

สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลร้ายต่อร่างกายและชีวิตจิตใจ ทำให้ต้องเสพประจำชาติไม่ได้ และรวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด (ให้โทษ) ด้วย แต่ไม่รวมถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติด (ให้โทษ) ผสมอยู่ ปัจจุบันกฎหมายห้ามมิให้บุคคลมียาเสพติด (ให้โทษ) ออยในครอบครอง

สิ่งที่รับประทาน สูบ หรือด้วยประการใด ๆ เข้าสู่ร่างกาย ทำให้มีผลเสียต่อร่างกายและจิตใจ แต่ไม่มีผลเสียร้ายแรงต่อชีวิต สามารถเลิกหรือขาดสิ่งเสพติดได้

และไม่มีภูมิปัญญาห้ามในการครอบครอง
สิ่งของติดนั้น ๆ เช่น สุรา บุหรี่ กาแฟ
ชา เป็นต้น

สภาพ

การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่
ว่าด้วยวิธีใด ๆ หรือมีอาการติดยาเสพติด
ให้โทษ ซึ่งสามารถตรวจสอบและแสดง
ผลได้ตามหลักวิทยาศาสตร์การแพทย์ว่า
ผู้นั้นได้รับยาเสพติดให้โทษประเภทใด
เข้าสู่ร่างกาย

ภายนอกบทช่วยชาติพัฒนา

เช้าวันนี้ เด็กหญิงฤมลอ่านหนังสือพิมพ์พบรายงานข่าวว่า รัฐบาลกำลังเจรจาขอภูเงินจากธนาคารโลก เพื่อนำมาใช้จ่ายในการจัดสรรงบการนำประปาในส่วนภูมิภาค และมีผู้แสดงความเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ถึงการกระทำของรัฐบาลดังกล่าวว่า การภูเงินจากต่างประเทศจะเป็นการสร้างภาระให้แก่ชนรุ่นหลัง

เด็กหญิงนกุณลได้แต่สังสัยว่า ทำไม่รู้บាលจึงต้องกู้เงินจากต่างประเทศด้วย และก็ไม่เข้าใจว่า การกู้เงินจากต่างประเทศจะสร้างภาระให้เกินกว่าที่ตนได้อ่านไว้ เด็กน้อยจึงนำข้อสังสัยดังกล่าวโน้มือซักถามครู

ครูอธิบายว่า เงินรายรับที่รัฐบาลนำมาใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณสุขต่างๆ เพื่อประชาชนนั้น มีอยู่ 2 แหล่งใหญ่ๆ คือ เงินที่รัฐบาลหามาได้เอง กับเงินที่รัฐบาลกู้จากผู้อื่น

เงินที่รัฐบาลหามาได้เอง เรียกวันว่า รายได้ของรัฐบาล อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ รายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ได้แก่ภาษีเงินได้ ภาษีการค้า ภาษีสรรพาณิชย์ อากรศุลกากร อากรแสตมป์ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ เป็นต้น และรายได้ที่มิใช่ภาษีอากร ได้แก่ รายได้จากการพานิชย์ รายได้จากการขายสิ่งของ และบริการ และรายได้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ เช่น ค่าภาคหลวง เป็นต้น

เงินที่รัฐบาลกู้จากผู้อื่น มาจากแหล่งสำคัญ 2 แหล่งใหญ่ๆ คือ แหล่งภายในประเทศ และแหล่งภายนอกประเทศ การที่รัฐบาลดำเนินการขอกู้เงินไม่ว่าจากใครก็ตาม มีผลเท่ากับว่ารัฐบาลได้ก่อหนี้ขึ้น หนี้ที่รัฐบาลก่อขึ้นโดยรัฐบาลมีฐานะเป็นลูกหนี้นี่ เรียกวันว่า หนี้สาธารณะ ซึ่งในกรณีของหนี้สาธารณะภัยในประเทศ ส่วนใหญ่รัฐบาลจะกู้จากสถาบันการเงินต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารออมสินและธนาคารพาณิชย์

เด็กหญิงนกุณลอดสังสัยว่า ในเมื่อรัฐบาลมีแหล่งที่มาของรายได้ประเภทต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นภาษีอากร หรือรายได้ที่มิใช่ภาษีอากร เหตุใดรัฐบาลจึงต้องกู้เงินด้วย ครูอธิบายว่า เมื่อรัฐบาล

มีความจำเป็นในการใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ มากกว่ารายได้ และไม่สามารถหารายได้มาใช้จ่ายได้พอเพียง รัฐบาลก็ต้องการเงินด้วยการกู้จากผู้อื่นรายได้ของรัฐบาล เมื่อร่วมกับเงินกู้เรารายกว่า รายรับของรัฐบาล

เด็กหญิงนุ่มลดาต่อไปว่า เมื่อรัฐบาลมีเงินไม่พอใช้จ่าย ทำไมจึงไม่กู้จากสถาบันการเงินภายในประเทศเท่านั้น เพราะตามความเข้าใจของเด็กน้อย ทั้งธนาคารออมสินและธนาคารพาณิชย์ต่างก็มีเงินอยู่จำนวนมากมหาศาล เหตุใดรัฐบาลจึงต้องไปกู้เงินจากต่างประเทศด้วย

ครูอธิบายว่า สถาบันการเงินภายในประเทศไม่มีเงินพอให้กู้สำหรับการใช้จ่ายในทุกโครงการของรัฐบาล และอีกประการหนึ่ง รายจ่ายของรัฐบาลบางประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเขื่อนก็ต้อง การสร้างโรงงานไฟฟ้า ก็ต้อง หรือการวางท่อประปา ก็ต้อง เป็นต้น ข้อสินค้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องจักรเครื่องกลต่าง ๆ ซึ่งเราไม่สามารถผลิตเองได้ ในการซื้อสินค้าจากต่างประเทศ รัฐบาลจะต้องมีเงินตราต่างประเทศไปชำระ เมื่อรัฐบาลมีเงินตราต่างประเทศไม่เพียงพอที่จะนำไปซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ จากต่างประเทศได้ รัฐบาลจึงต้องกู้เงินจากต่างประเทศ

ครูอธิบายต่อไปว่า เมื่อรัฐบาลกู้เงินจากต่างประเทศ รัฐบาลก็ต้องมีภาระในการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคืนแก่เจ้าหนี้ตามสัญญา กำหนดในการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในการกู้เงิน อาจจะเป็นหนึ่งปี อาจจะเป็นสองปี หรืออาจจะเป็นห้าสิบปี ดังนั้น คนทุกรุ่นจะต้องเป็นผู้ร่วมรับภาระในการชำระหนี้เงินกู้ที่ก่อขึ้น หากรัฐบาลนำเงินกู้มาใช้ในโครงการที่ให้ประโยชน์ระยะยาวนาน เช่น การสร้างถนน ก็ต้องรับภาระในการชำระหนี้ที่ต้องใช้เวลาหลายสิบปี หรือสร้างเขื่อน ก็ต้องรับภาระในการชำระหนี้ที่ต้องใช้เวลาหลายสิบปี

ครูกล่าวอีกว่า แม้ว่าเงินกู้จากต่างประเทศจะเป็นประโยชน์แก่คนทั้งประเทศ รัฐบาลก็ไม่ควรจะหาเงินด้วยวิธีนี้ในทุกกรณี เพราะถ้าหากเรายิ่งกู้เงินมากเพียงใดเราก็ยอมจะต้องมีภาระในการชำระเงินต้น และดอกเบี้ยในอนาคตมากเพียงนั้น

ครูแสดงความเห็นว่า เราไม่ควรพึงพิงผู้อื่นมากนัก รัฐบาลก็เช่นเดียวกัน เด็กหญิงนุ่มนวลดสสัมภิได้ว่ารัฐบาลจะพึงสนใจได้อย่างไร ครูตอบว่ารัฐบาลจะสามารถพึงสนใจได้มากขึ้น โดยไม่ต้องพึงเงินกู้จากต่างประเทศมากจนเกินไป ก็ต่อเมื่อประชาชนทุกคนภายในประเทศยอมเสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยไม่พยายามหลบหนีหรือหลีกเลี่ยงภาษีอากร ในกรณีเช่นนี้ รัฐบาลก็จะสามารถหารายได้ได้มากขึ้น เพราะภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล

เด็กหญิงนุ่มนวลชอบคุณที่ครูให้ความกระจ้าง เด็กน้อยมีความเข้าใจว่า ประชาชนมีหน้าที่เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล และผลเมืองที่ดีจะต้องไม่หลบหนีหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร มิฉะนั้นรัฐบาลจะมี

รัฐพยาบาลจัดการศึกษาให้ก้าวถึงตัวเยาวชนจากการขอรายวาร์

ปัญหาการขาดแคลนเงินที่จะนำมาใช้สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ชาติบ้านเมือง

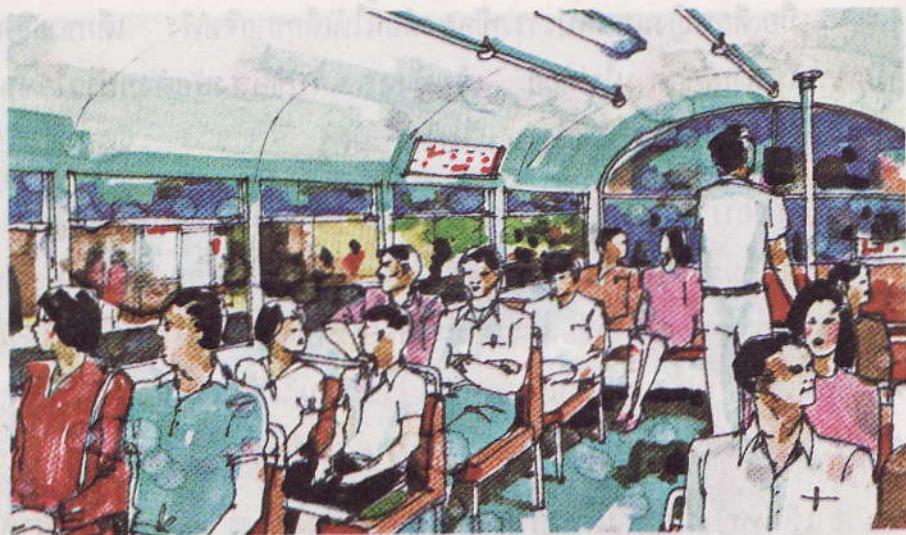
ปัจจุบันนี้มีชั่วโมงพลศึกษา เด็ก ๆ รู้สึกตื่นเต้นและกระตือรือร้นที่จะได้มีโอกาสออกกำลังกายและความสนุกสนาน ด้วยการเล่นกีฬาต่าง ๆ ในสนามหน้าโรงเรียน แต่เนื่องจากอุปกรณ์การเล่นมีจำกัด เด็กบางคนจึงต้องรอค่อยอยู่ข้าง ๆ สนาม การรอคอยเพื่อลุ้นสู่สนาม ดูเหมือนจะเป็นปกติสัยของชั่วโมงพลศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั่วโมงที่ครุกำหนดให้เล่นกีฬานิดที่ต้องเล่นเป็นทีม เด็กหญิงนๆ ลอดส่องส่ายมิได้ว่า หั้ง ๆ ที่สนามของโรงเรียนยังมีอาณาบริเวณอีกมาก เหตุใดโรงเรียนจึงไม่จัดอุปกรณ์การกีฬาให้มากพอเพื่อที่ว่าทุกคนจะได้ลงสู่สนาม โดยไม่ต้องรอค่อยดังที่เป็นมา

เมื่อเด็กหญิงนุ่มประภาภักดีสองสัญญานี้ให้เด็กชายจิตฟัง เด็กชายจิตก็มีความเห็นคล้ายตามไปด้วย เด็กทั้งสองเก็บข้อสองสัญญาลงกล่าวไว้จนเมื่อสิ้นชั่วโมงพลศึกษา จึงพา กันไปไประถามครู

ครูตอบว่า โรงเรียนมีงบประมาณ ซึ่งก็คือเงินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลไม่มากพอที่จะจัดอุปกรณ์การกีฬาให้นักเรียนได้เล่นอย่างทั่วถึง เพราะการที่โรงเรียนจะสามารถจัดให้มีการเรียนการสอนได้ ก็ต่อเมื่อมีเงินสำหรับการดำเนินงาน โรงเรียนได้รับเงินส่วนใหญ่จากงบประมาณแผ่นดิน เพราะโรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนของรัฐบาล

เด็กหญิงนุ่มนึกบทวนที่ได้شنหานเรื่องรายรับของรัฐบาล กับครูประจำชั้นเมื่อตอนเช้าและเริ่มเข้าใจว่า รายรับของรัฐบาลที่ได้มาจากการจารักษาพันธุ์ จากการขายสิ่งของและบริการจากรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ รวมตลอดทั้งเงินกู้ รัฐบาลนำมาจัดสรรให้หน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ โรงเรียนรัฐบาลเป็นหน่วยราชการที่มีหน้าที่ผลิตบริการการศึกษาจึงได้รับจัดสรรเงินจากรัฐบาลด้วย และเนื่องจากเงินที่รัฐบาลหามาได้ ส่วนใหญ่ได้มาจาก การเก็บภาษีอากร ดังนั้นเงินที่โรงเรียนได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน จึงมาจากการ เป็นส่วนใหญ่ด้วย

ครูอธิบายต่อไปว่า รัฐบาลหาเงินมาได้โดยจำกัด เงินส่วนใหญ่ที่รัฐบาลหาได้มาจากการเก็บภาษีอากร และรัฐบาลก็จัดเก็บภาษีอากรได้ไม่มากพอ มิหนำซ้ำยังมีประชาชนจำนวนไม่น้อยที่พากันหลบหนีหรือหลอกเลี้ยงการเสียภาษีอากร เพราะฉะนั้น การที่รัฐบาลจะนำไปใช้จ่ายเรื่องต่าง ๆ จึงน้อยกว่าที่ควร เมื่อรัฐบาลมีเงินจำกัด รัฐบาลจึง

ต้องตรวจสอบแผนการใช้จ่ายเงินของหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อให้มีการใช้เงินจำกัดนี้ไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองมากที่สุด หากหน่วยราชการต่าง ๆ พากันของบประมาณจากรัฐบาล เป็นจำนวนเกินกว่าที่รัฐบาลจะสามารถคลายได้ รัฐบาลก็มีความจำเป็นที่จะต้องตัดการใช้จ่ายของหน่วยราชการเหล่านั้นลง จนกว่าแผนการใช้จ่ายจะมียอดเงินเท่ากับเงินที่รัฐบาลคาดว่าจะหาได้ เช่นตัวอย่างโรงเรียนได้เสนอของบประมาณ เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์การกีฬาเพิ่มขึ้นทุกปี แต่รัฐบาลไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้ได้ครบตามที่ขอ เพราะรัฐบาลต้องคำนึงถึงปัญหาของประเทศชาติโดยส่วนรวม รัฐบาลอาจพิจารณาไว้ว่าโรงเรียนมีอุปกรณ์การกีฬาอยู่บ้างแล้ว แม้จะไม่เพียงพอ ก็ตาม แต่รัฐบาลก็ต้องคำนึงถึงโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย

ครูอธิบายต่อไปว่า รัฐบาลมีหน้าที่หลายอย่าง นอกจากการศึกษาแล้วก็ยังมีหน้าที่จัดสรรงบบริการสาธารณสุขและประเภทอื่น ๆ เมื่อว่าจะเป็น

การจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกร การสร้างถนน และทางหลวงต่าง ๆ การจัดบริการสาธารณสุข การป้องกันประเทศ รวมตลอดจนการรักษาความสงบภายในประเทศ หากวัสดุบาลจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษามากขึ้น เงินส่วนที่เหลือสำหรับการจัดสรรบริการสาธารณสุข ประเภทอื่น ๆ ย่อมมีน้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากวัสดุบาลมีงบประมาณอันจำกัดนั่นเอง

ครุยกตัวอย่างเพื่อธิบายต่อไปอีกว่า เนื่องจากงบประมาณด้านการจัดการศึกษาของรัฐบาลมีอยู่จำกัด หากวัสดุบาลจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนของเราเพิ่มมากขึ้น งบประมาณส่วนที่เหลือสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ก็มีน้อยลงทำนองเดียวกัน โดยที่โรงเรียนมีงบประมาณอันจำกัด เมื่อโรงเรียนใช้จ่ายเงินในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนมากยิ่งขึ้น งบประมาณส่วนที่เหลือสำหรับในการจัดซื้อเครื่องดูดควันตรี อุปกรณ์การสอน ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ย่อมจะมีน้อยกว่าที่ควร

ครุยกกว่า ที่รัฐบาลจะเก็บภาษีอากรได้มากขึ้นนั้น ก็ต่อเมื่อประชาชนยินยอมที่จะเสียภาษีอากร และที่สำคัญก็คือ ผู้ที่มีหน้าที่ในการเสียภาษีอากรจักต้องไม่หลบหนีหรือหลีกเลี่ยงหรือละเลยที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

เด็กหญิงนุ่มลและเด็กชายจิตกัลวานุบคุณและอัลมาครู เพราะได้เวลาที่จะต้องกลับบ้าน

ในความคิดคำนึงของเด็กทั้งสอง เมื่อคนเรามีรายได้ไม่พอใช้จ่าย ย่อมต้องขวนขวยหารายได้เพิ่มขึ้น รัฐบาลก็ต้องอยู่ในฐานะที่ไม่แตกต่างกันนัก เพราะรัฐบาลมีความจำเป็นในการใช้จ่ายเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ

ของประเทศไทย เมื่อมีเงินไม่พอแก่การใช้จ่าย ก็ต้องพยายามแสวงหาแหล่งของเงินเพิ่มขึ้น ภาระอีกหนึ่งที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล หากรัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บภาษีอีกกรุงได้มากเท่านั้น รัฐบาลย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชาติบ้านเมืองได้ดีเท่าที่ควร เด็ก ๆ ระลึกถึงคำอธิบายของครูได้ว่า เพื่อให้สังคมไทยมีสันติสุข ประชาชนจะต้องมีหน้าที่ในการเสียภาษีอีกกรุงให้แก่รัฐบาล พลเมืองที่ดีจักต้องไม่หลบหนีหรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอีกกรุง ผู้มีรายได้มากจะต้องเสียสละมากกว่าผู้มีรายได้น้อย ส่วนผู้มีรายได้น้อยแม้จะไม่สามารถเสียภาษีอีกกรุงให้แก่รัฐบาลได้มากนัก ก็ต้องมีส่วนช่วยในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ประเทศไทยเจริญก้าวหน้า

คำถานท้ายบท

1. นักเรียนคิดว่า ถ้ารัฐบาลหารายได้ไม่พอกับการใช้จ่ายแล้ว รัฐบาล มีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง
2. นักเรียนลองคิดดูว่า หากไม่ต้องการให้ชาติบ้านเมืองมีหนี้สินล้น พันตัว มีแต่ความสันติสุขและเจริญก้าวหน้า นักเรียนจักปฏิบัติน เป็นพลเมืองที่ดีของชาติได้อย่างไร

คำอธิบายศัพท์

การจัดสรรงบประมาณ

การแบ่งเงินประจำวัด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเงินงบประมาณให้แก่ส่วนราชการย่อย รวมถึงการจัดสรรให้ส่วนราชการในส่วนภูมิภาค

ค่าภาคหลวง

ค่าธรรมเนียมเก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ แผนกใช้จ่ายเงินประจำปีของรัฐบาลระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีหนึ่ง รายได้ที่เกิดจากการที่หน่วยราชการบางหน่วยนำสินค้าออกจำหน่ายแก่ประชาชน เช่น กรมคุลการนำสินค้าที่ลักลอบนำเข้าประเทศหรือลักลอบนำออกนอกประเทศมาขายทอดตลาด หรือการที่หน่วยราชการเรียกเก็บค่าบริการจากประชาชน เช่น ผู้ที่ต้องการตั้งโรงงานก็ต้องเสียค่าธรรมเนียมโรงงานให้แก่รัฐบาล เป็นต้น

งบประมาณแผ่นดิน

รายได้ที่รัฐบาลได้รับจากกำไรของรัฐ-วิสาหกิจ และเงินปันผลที่รัฐบาลได้รับจากกิจการที่รัฐบาลมีส่วนเป็นเจ้าของ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์

ปั๊บประมาณ

รายได้จากการขายสิ่งของ
และบริการ

รายได้จากรัฐพาณิชย์

สถาบันการเงิน

และบริษัทเครดิตฟองซีเอร์ และสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่รู้สูมัติว่าการกระทราบการคลังกำหนดขึ้นโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

หนี้สาธารณะ

หนี้สินของประเทศไทยอยู่ในรูปของสัญญาที่รัฐบาลให้ไว้แก่ผู้ที่รัฐบาลกู้ยืมว่ารัฐบาลจะจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้ที่รัฐบาลขอภัยมเมื่อครบกำหนดเวลา

คำสั่งกระทรวงการคลัง

ที่ 3262/2524

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจต้นฉบับหนังสือประกอบการเรียน
เพื่อการสอนวิชาภาษาไทยในสถาบันการศึกษา

ด้วยกระทรวงการคลังเห็นควรเปิดหลักสูตรสอนวิชาภาษาไทยในสถาบันการศึกษาโดยเริ่มตั้งแต่ระดับ ป. ๖ ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป ซึ่งคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2523 โดยให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการศึกษาโดยตรงเป็นเจ้าของเรื่อง และให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ในการจัดทำหนังสือประกอบการเรียนหรือสื่อการเรียนอื่น ๆ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจต้นฉบับหนังสือประกอบการเรียนเพื่อการสอนวิชาภาษาไทยในสถาบันการศึกษา โดยประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยราชการดังต่อไปนี้

- รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ประธานคณะกรรมการ
- ผู้อำนวยการกองนโยบายการคลังและภาษีอากร
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
- ผู้แทนกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง
ผู้ร่วมงาน

4. ผู้แทนกรรมสิริพสามิตร	กระทรวงการคลัง
5. ผู้แทนกรรมคุลภาค	ผู้ร่วมงาน
6. ผู้แทนกรรมบัญชีกลาง	กระทรวงการคลัง
7. ผู้แทนศูนย์พัฒนานโยบายการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	ผู้ร่วมงาน
8. ผู้แทนศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ
9. ผู้แทนศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ	ผู้ร่วมงาน
10. ผู้แทนกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	กระทรวงศึกษาธิการ
11. ผู้แทนกองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ	กระทรวงศึกษาธิการ
12. ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย	ทบวงมหาวิทยาลัย
13. ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร	ผู้ร่วมงาน

14. เจ้าหน้าที่กองนโยบายการคลังและภาษีอากร

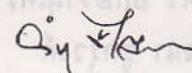
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กระทรวงการคลัง

ผู้ร่วมงานและเลขานุการ
คณะกรรมการ

สั่ง ณ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2524

(ลงชื่อ)

(นายอำนวย วีรวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

โดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี
และรัฐสภา
และได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการ
และได้รับการอนุมัติ
โดยรัฐสภา
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๑
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๒
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๓
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๔
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๕
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๖
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๗
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๘
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๙
และได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา^{๑๐}

คณะปฏิบัติการตรวจต้นฉบับ

1. ม.ร.ว.จัชุมงค์ โสนกุล	ประธานคณะทำงาน
2. นายนิพัทธ พุกกะณะสุต	รองประธานคณะทำงาน
3. นายกัลป ศรีไพบูลย์	ผู้แทนกรรมสตรรพากร
4. นายสุริยน วรวิทยานันท์	ผู้แทนกรรมสตรรพาสมิตร
5. นางจารัสศรี อัักษรา努เคราะห์	ผู้แทนกรรมศุลกากร
6. ดร.กานุจนา ชูครุวงค์	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
7. นางสาวสมพร สารนนท์	ผู้แทนกรรมวิชาการ
8. นางสาวเพราพรรณ โภมลมาลัย	ผู้แทนกรรมวิชาการ
9. นางรัตนา ภาษาฤทธิ์	ผู้แทนกรรมวิชาการ
10. นายเกรียงศักดิ์ พลยะเดช	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
11. นางสุคนธ์ แตกร่อง	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร
12. นายมังกร กัญจนสาຍ	ผู้แทนกรรมบัญชีกลาง
13. นางนันทวน ไตรย์เกน	ผู้แทนกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
14. นางพรพรรณ พิศลบุตร	ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
15. นายปร้าโมทย์ รัศมิ์แทต	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร
16. นายเพิ่มศักดิ์ เทอดสกุลบันฑิต	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร
17. นางประภาดา สารนุสิติ	ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ทำหน้าที่เลขานุการ
18. นางสาวจรุญศรี ชายหาด	เจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ

285 : 25 - 26 (2)

ພິເມັຍທໍໂຮງພິເມັຍຄູ່ຮ່າກລາກພວງ

ນາຍກໍາອົງ ສົກຮຖາ ຜູ້ຜະພູມບະນາ

26 ຕົ່ງຫາຄນ 2526

ເລກ

